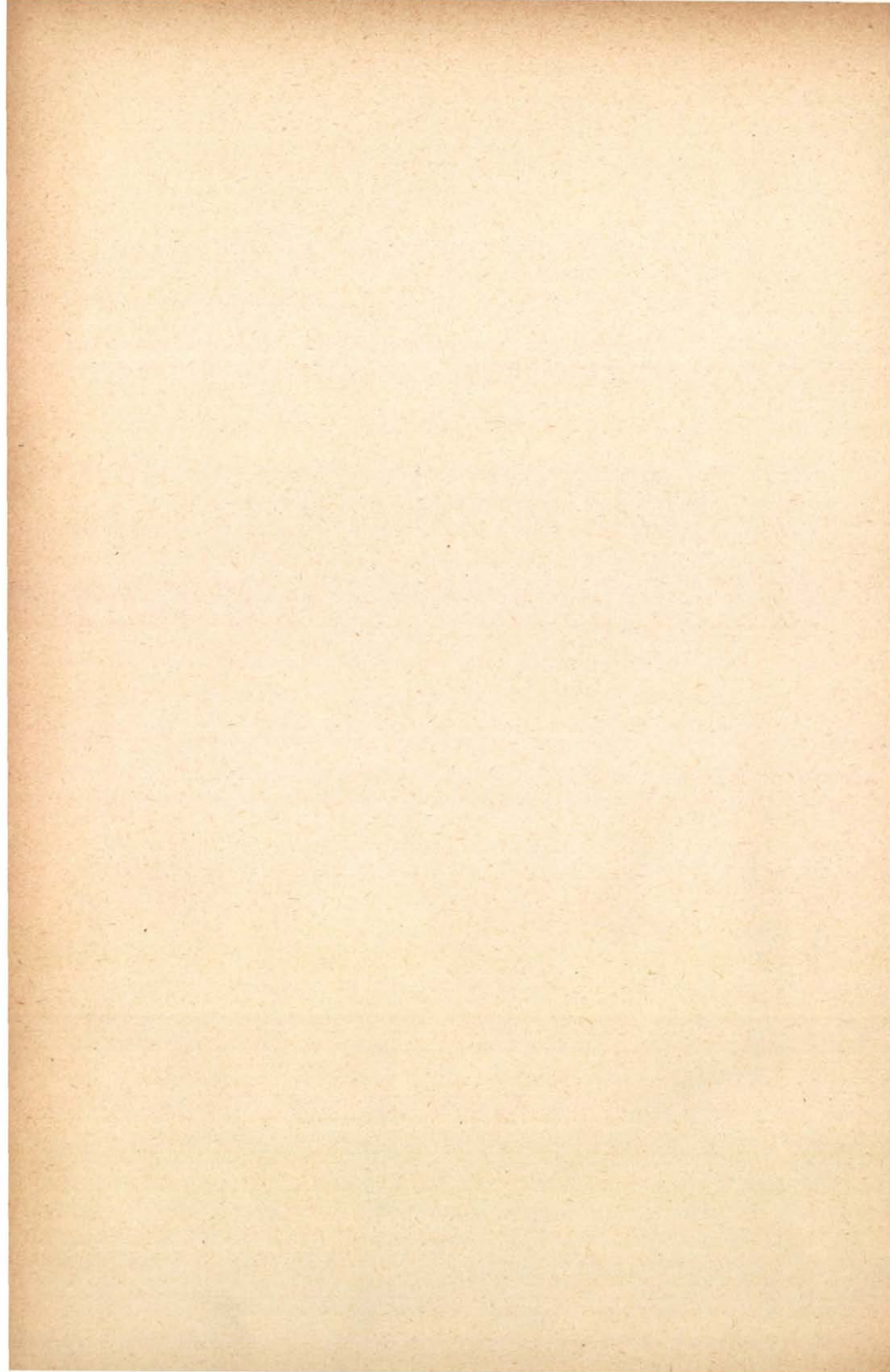

A
BUDAPESTI DEÁKTÉRI ÁG. HITV. EVANG.
TESTVÉREGYHÁZAK
ELEMI ÉS POLGÁRI LEÁNYISKOLÁJÁNAK
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1911/12. TANÉVRŐL.

XXXIII. ÉVFOLYAM.

BUDAPEST, 1912.
IFJ. KELLNER ERNŐ KÖNYVNYOMDÁJA.
V., CSÁKY-UTCA 10. — 31738.

Scholtz Lajos.

Az elnyomatás korszakában, amikor minden magyarérlzelmű hazafi megragadta a legcsekélyebbnek látszó alkalmat is, hogy hazánk elnyomói ellen tüntethessen, született Scholtz Lajos s a keresztségben a nagy Kossuth Lajos nevét kapta, mintegy zálogul csak németül beszélő szülőtől, hogy jó s derék magyar legyen egész életén át.

Azzá lett s az is maradt mindvégig.

Szülei Ötösbányán laktak (a szepesmegyei Waldbürgerschaft „Kotterbach“ nevű bányatelepén), ahol édesapja bányafelügyelő volt. Szüleitől örökölte azt a mély érzésű, de nyilatkozataiban csendesesen nyilvánuló vallásos érzületet, amely minden bányászt jellemez; de azt a valódi protestáns érzületet is, mely kutat s megfontol s embertársaiban a másféle gondolkodást és érzületet megbecsüli.

1854 augusztus 20-án pillantotta meg először a napot a viláfgorgalomtól elkerült, csendes völgyben s itt töltötte el gyermekéveit. A bánya, a bányából kikerült érc és más kőzet korán vezette be az ásványok ismeretébe; a házak mellett elterülő kertek, továbbá rétek, szántók és a közeli erdő a földszinén előforduló növényekkel és állatokkal ismertette meg, úgy hogy gyermekkorában is mint a természet ölen serdülő fiú ennek három országa ismeretébe hatolhatott.

Elemi iskoláit anyai nagyszülőinél Poprádon végezte, a gimnáziumba Iglóra került, ahol akkor Ágost bátyja a matematika és fizika tanára volt. Bizonyosan általa kedvelte meg ezt az elvont tudományt, mert Scholtz Ágost, mint kitűnő tanár tárgyát a fiúkkal is megszerettette. Valószínűleg a bátyja példája is hathatott rá, hogy ő is a tanítópályát választotta élete céljául.

A 70-es évek elején, amikor lánglelkű miniszterünk Eötvös József báró, az 1868. évi XXXVIII. t.-c. értelmében hazai népoktatásunk fellendítésén fáradt s hazánkban több helyen állami tanítóképzőket állított, a mi Scholtz Lajosunk Budán, a Várban felállított képzőbe került, amelynek mindvégig jeles növendéke volt. Az

áldatlan viszonyok, amelyek az intézet igazgatói válságában akkor nyilvánultak, nem hagytak nyomot a mindig békét szerető ifjú lelkében, lelkiismeretesen végezte tanulmányait.

1873-ban nyert képeztést elemi iskolákra.

Ugyanabban az esztendőben állította fel Trefort Ágoston miniszterünk a polgári iskolai tanítóképző-intézetet a Várban, amelynek Scholtz Lajos is hallgatója lett. A tanfolyamot azonban mint rendes hallgató nem végezhette el, mert 1874-ben a pesti magyar és német egyházgyülekezet közös presbyteriuma őt, a tanítótestület egyhangú ajánlatára, szeptember elsejére leányiskolájához segédtanítóul meghívta. Mint Wagner utóda az egyesített I. és II. osztályba került.

Az iskolaügy gyors fejlődése fővárosunkban egyházunkat sem kerülte el, az egyesített leányosztályok zsufoltsága (a fiúosztályok már különváltak) arra indítja az iskolafentartó hatóságot, hogy a leányosztályokat is külön válassza, így, amikor 1875-ben az I. és II. leányosztály elválasztását határozatilag kimondják és az I. leányosztályba egyházunk az első nőtanítót, Tomassek Ilonát alkalmazza, Scholtz Lajos a II. osztály vezetését veszi át.

1880-ban a III. és IV. leányosztályt választják el egymástól s így Scholtz Lajos a III. osztályba kerül.

Iskolánk jó hírét a 70-es években azok a derék tanítók szerezték, akiket előljáróságunk tapintattal s ritka szerencséjével alkalmazott. Meg is becsülte munkásait, mert azt az elvet léptette életbe, hogy az egyház minden munkását, legyen az akár a gyermekek, akár az ifjúság vagy felnőttek oktatója, egyenlő díjazásban részesíti. Lelkészeinek, tanárainak és tanítóinak tehát egyenként 1200 forint fizetést és 240 forint lakáspénzt adott. Irigy szemmel nézték is a főváros tanítói az akkor hallatlan magas díjazást s az evangélikus tanítók bebizonyították, hogy érdemes a munkás az ő bérére!

De már akkor is megnyilatkozott a takarékosági elv egyházunk vezetőségében, amelyet ma is mindig szem előtt tart és hogy ezt az életben keresztül is vihesse, alkalmazottait az előírt u. n. próbaidőn túl is csak segédtanítókul alkalmazta (800 frt díjazással) s nem rendszeresítette. Így járt Sch. L. is, akinek 5 évig kellett várnia, míg véglegesítik, mert csak az 1879-iki tavaszi közgyűlés választotta meg rendes tanítónak.

Munkakedvét azonban ez nem lankasztotta, épp oly buzgósággal tanított 5 évi s. tanító korában is, mint azontúl mint rendes; általában a becsületes, lelkiismeretes munka jellemezte őt egész életén át.

Ennek a takarékosági elvnek folyománya volt az a határozat is, hogy az elemi leányiskolában, először csak az I., később a II. osztályban csekélyebb díjazással nőtanítókat alkalmaz; majd mind a négy el. leányosztályban. Ezt az elvet egyházunk előljárósága ma is követi.

Iskolánk fejlődése jó hírével egyenlő arányban tovább halad.

Szükségessé vált az V. és VI. leányosztály különválasztása, melyet Pfitzner János halála után (1882) Falvay Antal vezetett; az V. és VI. osztályok I. és II. polg. osztályokká lesznek, melyeknek tanítói Falvay Antal és Kardeván Vilmos, így tehát Sch. L. a IV. el. osztályba kerül.

A népiskolában minden tárgyat egyenlő lelkesedéssel tanított, bár a számtan és természetrajz voltak kedveltebb tárgyai; egyedül az énektanítás alól való felmentésének örült, mert — mint mondá — nincs zenei hallása és érzéke, bár a szép dalt, különösen a népdalt szerette füttyörészni vagy halkán dúdolni, ha derűs megelégedettséget érzett.

A 70-es évekbe esik hazánkban a tornaügy s tornatanítás fejlődése is. Csak elvértve látunk némely felekezeti prot. középiskolában rendszeres tornázást; az elemi iskolák s különösen a leányok tornázása csak a jövő zenéje. Sch. L. több társával beiratkozik a Nemzeti Tornaegylet tanfolyamába s bár barátai egymásután kidőlnek, ő buzgalommal folytatja s a tanfolyam végeztével középisk. tornatanári oklevelet szerez. Az oklevél megszerzése közben azonban annyira megkedvelte a rendszeres testgyakorlatot, hogy a hetenként való 3 tornaestét ritkán mulasztja el, csak miután boldog férj és még boldogabb apa lett, hagyott fel kedves tornázásával.

Ifjú éveiben legnagyobbbrészt az iskolaházban lakott; az u. n. régi épületben lakások számára volt elegendő hely, hiszen a hat leányosztály csak három tantermet igényelt (még a gimnázium-épületben is voltak magánlakások); a II. emeleten lakott külön-külön szobában Lux Ede, Svoboda István és Scholtz Lajos s a lelkészeken kívül Jakobei József pénztáros, Pfitzner János, Falvay Antal, Péterffy Sándor családjaikkal, később Alex Albert, Luttenberger Ágoston.

Mily kedélyes élet folyt ezekben a legénylakásokban, erről sokat lehetne beszélni; ezek a szobácskák voltak a testületek találkozó helyei, ahol pipaszó mellett vígan elbeszélgettek, eltréfáltak vagy valóban kedélyes préferencé-szal elszórakoztak a jó barátok. De csak a kellemetlen, vagy esős-havas idő terefte be a víg tár-

saságot a kis szobákba, a jó időjárás kicsalta valamennyiüket a szabadba, különösen a budai hegyek közé. Egyszer a Sashegyet mászták meg, máskor a János- vagy Svábhegyet; a Hármashatárhegyet ép oly jól ismerték, mint a Paskál-malmot. Ezeket a kirándulásokat rendszeren végig gyalogolva tették meg, elindulva Karikás bácsi „Kis pipájából“ fel a Svábhegyre s onnan vissza gyalog.

Ebben a körben jól érezte magát, a különben szólatan ember beszédessé vált s résztvett e kedélyességekben. Inkább magába zárkózott férfi volt, aki érzelmeit, gondolatait csak ritkán s igen bizalmas barátaival közölte. Sem örömét nem szerette hangoztatni, de bánatával, fájdalomával sem kívánt senkinek terhére lenni; csak ha arcáról leolvastuk aggodalmait, ha pl. egyik gyermeke lázas volt, akkor könnyített keblén, máskor nem szeretett magáról beszélni.

Iskolánk fejlődésével azonban a kedélyes legénylakások egymásután megszűntek, miután az iskolának újabb és újabb tantermekre volt szüksége, kirepült s elszéledt a társaság. A legények egymásután megnősültek s a kedélyes préferencia vagy kirándulás ritkább lett.

Iskolánk előljárósága végre 1887-ben kimondta, hogy csonka polg. leányiskoláját teljessé fejleszti. Örömmel látjuk, hogy némely befolyásosabb urunk aggálya — amelyet akkor hiába kísérltünk meg elosztatni — nem teljesült, egyházunk ennek a határozatnak foganatosítása által nem ment tönkre, amelytől félték. Mindjárt az első esztendőben megteltek az osztályok s míg előljáróságunk határozatilag a növendékek számát nem korlátozta, ritkán volt 75 növendéknél kevesebb 1—1 osztályban.

Sch. L. 1887-ben a polg. iskolába került s abban maradt mindvégig. A leányok legnehezebb tárgyait: a mennyiségtant és természettudományokat tanította, még pedig oly eredményesen, hogy ritkán kellett egyet-egyét elbuktatnia. A lelkiismeretes tanár szívósságával tanított s valóban teljesen tehetségtelennek kellett annak leánynak lennie, aki magyarázatát meg nem értette. Az elemiben megszokta a hangos beszédet s arról a legutolsó időig le nem szokott; nem egyszer „arcának veritékével“ munkálkodott, csakhogy megértsék.

Soha az osztályba be nem lépett, mielőtt a leckére el nem készült volna; soha egy számtani vagy mértani példát nem adott fel, amíg azt előre meg nem fejtette volna; soha egy vegytani vagy fizikai kísérletet be nem mutatott, mielőtt azt eleve meg nem próbálta volna. Egyszóval lelkiismeretes tanár volt. Fűrkészte a leányok természetét, kihez milyen módon beszéljen; a gyengéket

bátorította, a túlbuzgókat csendesítette s mindenkit igazságosan akart megbírálni.

Soha sem hallottuk, ha egy-egy leányt néha megbüntetett, hogy az — bármilyen elkényeztetett lett volna is — igazságtalanságról panaszkodott volna. Mint minden jó tanár, bizonyos fokig elnéző volt — különösen a mennyiségtant illetőleg — de szigorúan megkövetelte mindegyiktől a tanult anyag pontos tudását.

Mint a Természettudományi Társulat tagja, figyelmes hallgatója volt az előadásoknak és sorozatos felolvasásoknak; nem azért járatta a kiadványokat, hogy azokat könyvszekrényébe helyezze, nem volt egy könyve sem, amelyet legalább egyszer át nem olvasott volna. Délutánjait családjának s könyveinek szentelte.

A külsőségeknek, különösen a díszruháknak ellensége volt; az ő egyszerű, tiszta jellemével nem fért össze a külső fény. Növendégein sohasem szerette a díszes ruhákat s ő maga is csak kényszerűségnek engedve, öltözködött feketébe. Nagyon örült annak, amikor képviselőtestületünk az u. n. diszvizsgákat eltörölte, hogy nem kellett őt napon át feketében megjelenie. — Jegygyűrűjén kívül más gyűrűt sohasem viselt s régi, még diákkorából származó ezüst órájától nehezen vált meg, bár annak pontatlan járásából csakis ő tudta a helyes időt meghatározni. — Ezt nem merev conservatismusból tette, puritán lelkével a hiuság nem fért meg.

Ebből következik az is, hogy egyesületekbe és ezek gyűléseire — ahol talán sokan hiuságból munkálkodnak — ritkán járt; mint rendes munkás elvégezte dolgát, de nem azért, hogy dicséretet nyerjen, hanem hogy kötelességét teljesítse.

1890-ben, június közepén megkérte volt kedves társnőnk, Simon Rózsa kezét s 3 hétre reá oltár elé vezette. Ezentúl iskoláján kívül jóformán csak szeretett nejének élt.

A testület (különösen a polg. iskolaiak) valódi testvéri szeretettel fogadták az új házásokat s a férfiak és nejeik közt levő őszinte kapocs általuk bővebb lett, de nem lazább.

A Damjanich-utcai kis kerti ház igazi boldogság tanyája lett. Házasságuk teljességét a négy bimbócska egészítette ki, amelynek mindketten szívből örültek. De a nagy boldogságot hirtelen mély bánat váltotta fel. Rózsája 1896. január elején tüdőgyulladással súlyosbított influenzát kapott s u. a. hó 18-án ravatala mellett kesergett az özvegygé vált hű férj s anyátlanná vált négy árva. Éveken át viselte némán a gyászt; nem jajgatott, nem siránkozott; nem átkozta a végzetet, de nem is esett kétségbe; négy árvája — a legkisebb alig múlt el egy éves, amikor árva lett —

s azok gondozása volt kettős feladata. De belátta végre, hogy így nem élhet tovább, a gyermekek, különösen a leánykák anyai vezetése nélkül szűkölködnek, tehát elhatározta, hogy másodszor nőül s most arra is néz, hogy oly nőt válasszon, aki gyermekeinek valódi anyja legyen. 1901. szept. 24-én elvette Liedemann Rózsát, aki nemes elhatározással elvállalta a hú feleség és gondos anya nehéz, de magasztos feladatát. Második házasságából is két bimbócska fakadt.

Átélté hát Scholtz Lajos a családi élet teljes örömét és egész fájalmát s eltávozott, mielőtt apai kötelességeinek teljesen megfelelhetett volna, míg gyermekeit elláthatta volna. Egyetlen gyermeke sem önálló még és a pici baba alig volt 3¹/₂ éves, amikor édesapjától örökre búcsúznia kellett.

Szép, nemes emberbaráti és honfiúi kötelességet is teljesített Scholtz Lajos; a székesfőváros árvaszéke t. i. egy árva fiú gondnokául nevezte ki s így gyermekei gondozásán kívül még egy idegennek is testi-lelki jóvoltáról kellett gondoskodnia. Ezt a kötelességét is híven, lelkiismeretesen végezte s örült a fiú gyarapodásán. Gondozása csak akkor ért véget, amikor a fiút nagykorúsították s külföldre ment, hogy mint rézmetsző szakmájában tökéletesedjék.

Mint tanító példája lehet a pontosságának s lelkiismeretes működésnek, a becsületos munkának. Készületlenül nem látták őt a leányok soha; ő meg nem bizakodott el, hogy hiszen már régóta tanít, tudja hát, mit s hogyan kell tanítania.

A növendékekkel való bánásmódja mindig a helyes, tapintatos. Mint hevülékeny ember soha el nem ragadtatta magát hevesége által, önuralma gyakran bámulatos, bármennyire megharagították a leányok, mindig uralkodott a természetén; felhevült állapotát ha észre is vehették, nem szenvedett soha sem az egész osztály, sem az egyes bűnösök. Pedig hányszor, de hányszor lett volna alkalma egy-egy csintalan, vagy figyelmetlen leányt megbüntetnie, de azt — ha lecsendesedett — igazságérzete nem engedte; felhevült állapotban meg nem büntetett. Amint a gyengébb tehetségű növendékekkel szemben türelmes, elnéző volt, oly mértékben megkövetelte, hogy a tehetségesebbek teljesen megfeleljenek. S ha ma — mikor a második generációt tanította — megkérdeznők az iskolásleányok anyáit, mindnyájan azt az ítéletet mondanák: „Scholtz Lajos szigorú, de rendkívül igazságos tanár volt, nem kedélyeskedett, de nyájas, barátságos volt mindig. Haragot nem tartott, elfelejtette a rajta elkövetett sérelmet s ha a leányka megjavult, ő örült legjobban a haladásának.“

A szülőkkel szemben mindig udvarias férfi, de őszinte; a tapasztalt előnyöket és hibákat egyenesen kitérte s ezáltal sok tisztelőt szerzett magának.

1907-ben, november 8-án, amikor Falvay Antal volt igazgatónk betegségére való hivatkozással szabadságot kért és kapott, Scholtz Lajost bízta meg iskolánk előljárósága a helyettes-igazgatói tiszttel. Nehéz feladatának tudatában volt, a munkából immár vezető lett s mint ilyen példásan vezette az iskolákat. Szép eszméjét, mely már évek óta lebegett mindnyájunk szeme előtt, hogy polgári iskolánkat felsőbb leányiskolává fejleszthesse, folyton hangoztatta. Nem ismert fáradtságot, hogy célját elérhesse. Iskolánk vezérférfiaival tárgyalt, a miniszteriumban, szakfelügyelőnél információt s pártfogást kért s bizony nem az ő akaratának vagy munkájának híján mult, hogy az eszme nem ölthetett testet. Amily nehezen szánta rá magát egyházunk előljárósága, hogy csonka polgári leányiskolánkat teljessé fejlessze, éppoly nehezen valósul meg immár nem csupán a testület, hanem szakférfiaink óhaja is. Pedig — mint Scholtz Lajos is kifejtette — a bátraké a szerencse.

Tanítótestületével szemben sohasem mutatta ki az igazgatót, tudta azt, hogy ő nem felettes hatóság, csak több gonddal és felelőséggel bíró első munkása iskolájának, azért a barátságot ápolta s mindenkinek méltányos jóakarója volt; de amint ő lelkiismeretes, pontos tanár volt, elvárta mindegyiktől, hogy a reábizott nagy, önként vállalt munkát pontosan, lelkiismeretesen végezze.

Felettes hatóságával szemben udvarias, de sohasem alázas, szolgai volt, férfias nyíltsággal mondta el esetleges ellenkező véleményét is, azért mindenki megbecsülte.

1909-ben karácsonykor influenzát kapott, amely 1910-ben kora tavasszal ismét ágyba döntötte. Ettől az időtől fogva erős tüdőhurut gyötörte. Hiába kéreltük, hogy távozzék el a mi füstös, kormos, poros levegőnkéből, néhány heti pihenés s jó levegőben való tartózkodás visszaadja egészségét — de hiába; a lelkiismeretes munkás körében maradt, elvégezte kötelességét a megszokott módon. De a nyár sem hozta meg a várva-várt egészséget, Stoosz nem használt. Sőt 1910. év őszén komolyan megbetegedett, úgy hogy az 1910. tanévre szabadságot kapott. Abbazia és Reichenhall annyira helyreállították, hogy 1911 szeptember 1-én ismét átvette hivatalát. De a javulás csalóka volt, október elején meghült, úgy, hogy gondos neje őt Arcoba vitte. A kedvezőtlen tél azonban nem adta meg a remélt egészséget s mikor folyó évi március hó 18-án visszatért, sajnálattal láttuk, hogy nem állhat ismét talpra.

Amitől féltünk, március 27-én reggeli 5 órakor be is következett, a példás életű ember, hű férj, gondos apa, lelkiismeretes munkás megszűnt élni.

Március 29-én d. u. fél négy órakor adtuk meg az immár elköltözöttnek a végtiszteletet.

A megható gyászszertartást Kaczián János esperes végezte, Broschko G. Adolf lelkész pedig megindító imát mondott. A nyílt sírnál legrégebb munkatársa Mikolík Kálmán búcsúzott el tőle szerető tesülete nevében s Raffay Sándor lelkész áldó szavai után átadtuk őt az anyaföldnek.

Végtisztességén megjelent a bányai kerület nevében Scholtz Gusztáv püspök és dr. Zsigmondy Jenő felügyelő, az esperességet az esperes úr képviselte, számos magyar és német egyházi presbyter, több kartárs és jóbarát, az evangélikus főgimnázium több tanára, az aszódi leánynevelő-intézet két tagja, a skót református iskola két tanára, számtalan tisztelője, szülő és tanítvány és tantestülete kísérték el utolsó útjára.

Harmincnyolc éven át volt iskolánk hű buzgó munkása, aki lelkiismeretes, odaadó fáradhatatlan pontossággal és szeretettel végezte nehéz feladatát.

Emlékét híven megőrizzük!

—n.

Adatok iskolánk 1911/12. évi történetéhez.

„Lehullott a mi fejünk koronája, azért szomorú a mi szívünk.“
Ezekkel a szókkal jellemezte az elköltözött Scholtz Lajos igazgatónkat legrégebbi kartársa a nyílt sírnál.

Bekövetkezett hát, amitől remegve féltünk, elvesztettük fejünk koronáját, szeretett, tisztelt igazgatónkat!

Pedig a tanév kezdetén a beiratásokat ő eszközölte s szeptember hóban buzgón folytatta megszokott munkáját, már-már reményelni kezdtük (mily szívesen reményli az ember, amit szeretne megvalósulva látni!), hogy köztünk marad, — de hiábavalónak bizonyult reményünk, nem vált valóra, amit óhajtottunk!

1912. március 29-én búcsúztunk tőle.

Emlékét híven megőrizzük!

Szerető munkatársai, tisztelő növendékei koszorút helyeztek ravatalára s a gyűjtött és a fenmaradt pénzt kellőleg kiegészítve, Scholtz Lajos arcképét művészi kivitelben igazgatói irodánk számára megrendeltük. Az arcképet az évzáró ünnepélyen kívánjuk leleplezni s azután megőrizni.

Még két halálesetről kell megemlékeznünk, Friedmann Magda, IV. elemi isk. tanulónc dec. végén vörhenyben elhunyt és március 8-án Szabadi Bella II. polg. isk. tanuló.

Fogadják a sujtott szülők ismételten iskolánk őszinte részvétét!

A bánat mellett örömben is vol részünk. Több kartársunk előléptetésben, illetőleg ötödéves pótlékban részesült; Votisky Zoltán kartársunkat képviselőtestületünk a polg. iskolához rendes tanárnak választotta meg; iskolafentartó hatóságunk továbbá elhatározta, hogy a tornatanszéket a természettudományival egybekapcsolva rendszeresíti (ez polg. leányiskolánknál immár a hetedik rendes tanszék) s erre az állásra a múlt tanévben helyettesként működött Köpe Anna kartársnőt mint rendes tanítónőt állandósítja. Ezáltal a múlt évben nyilvánított s kérelmezett óhajunk teljesedett. Reméljük, hogy a két új tanerő a kipróbált régieket teljesen pótolni fogja.

Tisztelettel, bizalommal fogadtuk iskolánknak szeptember hóban hivatalába beiktatott új felügyelőjét, Dr. Csengey Gyula urat, aki

tisztét örömmel fogadta s arról biztosított, hogy tehetsége szerint iskolánk fejlődésében szívesen közreműködik. Igéretét be is váltja, mert gyakori látogatása által iskolánkat megismeri, a tanítókkal érintkezve azok működésébe bepillant, mi pedig őszinte örömmel tapasztaljuk, hogy iskolánk felügyeletét egyházunk előljárósága jó kezekbe tette le, amelyek — reméljük — nemsokára megvalósítják régi tervünket, óhajunkat hogy polg. leányiskolánkat felsőbb leányiskolává fejleszthessük.

Mint örömet külön említjük, hogy Dr. Zsigmondy Jenő udv. tanácsos urat, tisztelt közfelügyelőnket, a bányai ág. hitv. ev. egyházkerület felügyelőjévé történt választása alkalmából tantestületünk iskolafelügyelő urunkkal üdvözölte s ünnepélyes beiktatásán testületileg megjelent.

Iskolánk volt növendéke, Ebner Ferencné, Kadleczik Ida ragaszkodásának és szeretetének jeléül 200 K alapítványt tett, hogy kamatait egy jó magaviseletű, szorgalmas ev. polg. isk. növendékének jutassuk az évváró ünnepen.

Fogadja volt tanítványunk ezen a helyen is szép tettéért őszinte köszönetünket.

Nt. képviselőtestületünk az elmúlt tanévben több fontos, életbe vágó határozatot hozott: kimondta, hogy a polg. leányiskolában a német nyelvet sikeresebben, eredményesebben taníthassuk, mind a négy osztályban külön tanítsuk a kezdőket és haladókat; szabályozta a tandíjmenteségre vonatkozó szabályzatot, mely szerint nem csupán ág. hitv. ev. tanulókat, hanem más hitfelekezethez tartozókat is részesít vagy teljes, vagy féltandíj elengedésben; a tandíjat a polg. leányiskolai tanulókra nézve az eddigi 50—60—140 K-ról 60—70—160 K-ra emelte fel, egyúttal minden tanulótól egyaránt 10 K beiratási díjat szed. A tandíjemelést azért vált szükségessé, hogy tanítótestületünk kérelmének, fizetésjavításnak, legalább részben tehessen eleget. A tanítótestület fizetése t. i. már évek óta a székesfőváros hasonló tanítói fizetések alatt maradt és az utolsó fizetési szabályzattól meg éppen távol áll; minthogy azonban egyházunk jövedelme a folytonosan emelkedő kiadásokkal nem tart lépést, sőt évről-évre deficitet mutat, előljáróságunk más módot nem talált, hogy tanítónak jogos kérelmét teljesítse, mint a tandíjak felemelését. Reméljük, hogy ez a határozat nem fogja növendékeink számát csökkenteni s előljáróságunk a székesfőváros tanácsához intézett folyamodványa, amelyben az eddigi segély felemelését kéri, szíves meghallgatásra talál. Ez által egyházunk amint egyrészt tanítóival szemben elismerésének ad kifejezést, másrészt ezeknek könnyebb megélhetését kívánja biztosítani.

A jelen tanévre is már június 19., 20., 21-én kezdtük a beiratásokat, de ismételten meg kell állapítanunk a tényt, hogy abban az időben kevés növendéket írhattunk be, az újítás nehezen hódít tért; a tanítványok tömege szeptember 1. és 2-án jelentkezett. Tanévünket szeptember 5-én kezdtük a szokásos Isteni tisztelettel s 6-án a rendes tanítást. Nem mondhatjuk síma folyásúnak a lefolyt tanévet, minduntalan megzavarta azt egy-más esemény. Így igazgatónk megbetegedése miatt szükségessé vált óráinak ellátása, majd rendes helyettesítése, Votisky Zoltán az I. és Köpe Anna a IV. osztály számtan óráit vette át; majd az elemi fiú osztályokban végig söpört a kanyaró, hogy az I. elemi osztályt november tizenkettedikétől huszadikáig a IV. kerületi előljáróság be is záratta.

Miután a tiszti orvos egy székesfővárosi szabályrendelet szerint csak akkor javasolja az osztály bezárását, ha a tanulók legalább 10%-a fertőző betegségben fekszik, egyházunk előljárósága megkereste a székesfőváros tanácsát, engedje meg, hogy 1—1 fertőzött osztályt az iskolaorvos tanácsára az igazgató is bezárathassa, még mielőtt a rendeletben megkívánt 10% betegről biztos tudomása van s azt rögtön jelentse be a kerület előljárójának. Ezáltal sok gyermeket menthetnénk meg a ragályos kórtól s sok családot aggodalmas napoktól.

Reméljük, hogy a székesfőváros tanácsa előljáróságunk kérelmét meghallgatja, mert a buzgó iskolaorvos lelkiismerete vagy az igazgató buzgósága nem fogja megengedni, hogy ok nélkül zárják be az osztályokat.

A kerületi gyűlés napjain, szeptember 13—15-ig, az egyetemes gyűlés alkalmával, november 8—11-ig csak tíz óráig tanítottunk; november 9-én szabadnapot adtunk s a tanítóttestület a testvérintézetet Aszódon látogatta meg.

Február hónap 1-től kezdve az I. és II. polgári iskola kezdő németek tanítását Fuchs Paula kartársnő vette át s ezáltal hét órával könnyített az irodai munkával eléggé elfoglalt helyettes igazgató sorsán.

Iskolabizottságunk ez idén megengedte, hogy Jankovich Erzsébet okleveles elemi iskolai tanítónő a polgári leányiskola kézimunka-óráin mint „gyakorló tanítónő” résztvehessen.

A testület működésében néhány napig tartó, gyors lefolyású betegségtől eltekintve, nem zavarta semmi nagyobb baj; csakis egyszer voltunk kénytelenek nem testületi tag segítségét igénybevenni, akkor is csak 4 napra, mert beteghelyettesítőnk egy más beteg társunkat helyettesítette.

Annál nagyobb zavart okozott a már említett s a téli hónapokban fellépett kanyarójárvány, mely különösen a fiúosztályokban dühöngött. Szerencsére a kór enyhe lefolyású lévén, áldozatot nem követelt.

Egyházi és hazafias ünnepeinket a szokásos kegyelettel ültük meg; március 15-én ez évben is Votisky Zoltán tanár úr tartott lendületes beszédet.

Az iskolánkban fennálló ág. hitv. ev. leányegyesület és önképzőkör is serény munkásságot fejtett ki.

A leányegyesület Nt. Raffay Sándor lelkész úr vezetése alatt szokott működését folytatta. Az év folyamán egyesült a „Konfirmált ifjak egyesületével“ s így a két egyesület „Deáktéri evang. ifjúsági egyesület“ címen folytatta együttes működését. A reformáció emléknapját szépen sikerült ünnepéllyel tartotta meg, azonkívül március hóban egy hangversenyt rendezett, mely mind erkölcsi, mind anyagi sikerrel járt. A Leányegyesület szerdai varró-óráin elkészült 50 drb. különböző ruhanemű, amelyeket karácsonykor szegény iskolásgyermekeknek osztott ki.

Az Önképzőkör szept. 23-tól jun. 4-ig hetenkint összejött. Tagjainak száma 45. Egy-egy gyűlést a vértanuk és Liszt Ferenc emlékének szentelt, egyet Lévy József írói jubileuma alkalmából, tiszteletére rendezett. Nyilvános ünnepet tartott Erzsébet királyné emlékére; ez alkalommal R. Kovács Laura szavalóművésznő közreműködött. Egy ízben Votisky Zoltán tanár a vulkánokról és geizirekről tartott előadást vetített képek kíséretében. Köpe Anna tanítónő bemutatta a cseppfolyós levegőt sok érdekes kísérlettel. Bexheft Ármin dr. a tuberkulózisról és az ősemberről tartott egy-egy előadást, mindkét ízben vetített képek kíséretében. Márc. 15-én hazafias, május 18-án pedig békeünnepet rendezett. Ez utóbbi alkalommal Zípernowsky Károlyné ömeltósága tartott igen érdekes előadást a világbéke-mozgalomról. Május 25-én Rosenberg Augusztia úrnő előadásának hatása alatt megalakult az „Ifjúsági békecsoport“, melyet bejelentett a Magyarországi Nőegyesületek Szövetségé“-nek. A történelmi munkára kitűzött pályadíj nyertese Grosz Mici „Veress Pálné“ című dolgozata. A márciusi hazafias ünnep alkalmából hirdetett rajzpályázat nyertese Neményi Sári.

Az Önképzőkör könyvtára ajándékozás útján 4 könyvvel gyarapodott, saját pénztárából 14 kötetet vett és előfizetett az „Ifjú Évek“ című folyóíratra.

Amint az időjárás megengedte, a lefolyt tanévben is vezettük növendékeinket a szabad természetbe; megemlékeztünk tavasszal a „madarak- és fákról“; s február 24-ét az „alkohol káros hatásá-

ról szóló megünnepelésnek“ szenteltük elemi iskolánkban; a polg. isk. leányok többször voltak a Világpanorámában és az Urániában.

Jótékonytételt gyakoroltunk tehetségünk szerint; a kis Tabitha ez idén is folytatta működését; a József kir. herceg sanatoriuma javára 95 K 40 f és $\frac{1}{2}$ M. gyűjtöttünk; az „új iskola“ javára pedig 143 korona, amely összeghez Palm Gizella úrnő 20 K-val járult.

Élveztünk jótékonytételt a Tabitha-egyesülettől, amely 6 fiút és 12 leányt látott el téli ruhával, Patz Gusztávné úrnő 10 K-t adott karácsonyi ajándékkal. Ajándékokban volt részünk: Glück E. János úr Magyarország nagy falitérképét és egy földgömböt; Dr. Mágócsy-Dietz Sándor úr a kézikönyvtárnak 42 doktori dissertatiót; Taub Viktorné úrnő 10 K szegény gyermekeknek; Vécsey Leó egyháztanácsos úr 30 K 6 jómagaviseletű, iparkodó ev. leánynak; fenyvesi Vécsey Artur vezérigazgató úr 68 K ösztöndíjakra; a Tabitha jót. nőegyesület 10—10 K két tanulóknak jutalmul; még a múlt évben — az Értesítő megjelenése után — Ujhely József 50 K és Nösner Jánosné úrnő 10 K szegény tanulók segélyezésére; a németajkú egyházközség nőszövetsége 20 K olyan ev. polg. isk. növendék részére, ki szorgalmas, jó magaviseletű és a vallásban és a német nyelvben kiváló előmenetelt tanúsított. Katona Gyuláné 10 K szegény tanulók taneszközeire. Dr. Moravcsik Emil udv. tan. úr 20 K az egészségtanban jó előmenetelt tanúsított tanulóknak.

Ösztöndíjakban következő növendékeink részesültek:

a Walther Ágost-alap kamatait, 20—20 K, Zlinszky Zsuzsi III. polg. és Szűsz Lajos II. el. tanulók nyerték; Patz Ilonka emlékére alapított ösztöndíj kamataiból Broschko Klári és Eichele Szidi I. el. leányok szép könyveket kaptak; a Steinhardt Gizella emlékére tett alapítványt, 20 frc., Simon Juliska II. el. tan. kapta, Steinhardt Antal műépítész úr azonfelül még 30 K adományozott, amely Broschko Márta, Frank Ilona és Mikolík Lenke II. el. tanulóknak jutott; Vécsey Leó egyháztanácsos úr 5—5 K ösztöndíjait Tass Anna III. el., Domby Karolin IV. el., Willinger Irén I. polg., Szabó Karola II. p., Bleissner Margit III. p. és Ledniczky Erzsike IV. p. o. t. nyerték jó magaviseletökért és iparkodásukért; fenyvesi Vécsey Artur 68 K-jából Biovszky Ottó és Surányi István III. el. 10—10 K, Wind Sándor és Oravec István II. el. tanulók 5—5 koronájával részesedtek; a Tabitha nőegylet 10—10 K-ját Bertram Paula II. p. és Halász István I. el. tanulók nyerték; a német egyháznőegyletének kitüntetését Simó Margit IV. polg. isk. tanuló érdemelte meg; a Kunewalder Fülöp 40—40 K ösztöndíjában Bonin Klára III. p. és Bertram Artur IV. el. tanuló részesült. Dr. Moravcsik Emil úr ösztöndíját Székely Irén IV. p. o. t. kapta.

Az adományokból fenmaradt összeget gyümölcsözőleg helyeztük el a következő évre.

A templomi énekkar-alapból 10—10 K kapott: Csányi Zsófia, Filay Erzsí, Fröhlich Mária, Horváth Gizella és Szabó Karolin II.; Kobelrausch Anna III.; Kobelrausch Margit és Simó Margit IV. polg. isk. tanulók; 5—5 K Bleissner Anna, Bertram Paula, Felde Erzsébet, Gömörly Sarolta II. Bleissner Margit és Malatinszky Margit III. polg. isk. tanulók.

A tanítótestületet kitüntető u. n. Névtelen alapítvány a múlt tanévben érte el az alapító által meghatározott nagyságot s a múlt évi kamataival képviselőtestületünk e sorok íróját tüntette ki.

Scholtz Lajos halálával megürült tanszékre képviselőtestületünk első sorban középiskolákra képesített magyar-német szakos tanári pályázatot írt ki; az eredményről csak a jövő évi Értesítőben számolhatunk be.

Hasonlóképpen csak a jövő Értesítő fog számot adni arról, kit választott meg iskolánk előjárósága az elárvult igazgatói tisztre. Itt azonban meg kell jegyeznünk, hogy n. t. képviselőtestületünk azzal az eszmével foglalkozik, hogy a két iskola igazgatását elválassza, amely eszme, ha testet ölt, bizonyára mindkét intézet fejlesztésére jótékony hatású lesz.

Az ifjúság egészségi állapota az átlagosnál kedvezőtlenebb volt.

A fertőző betegségek közül az idén különösen a kanyaró pusztított nagyobb mértékben (63 betegedés), azután a skarlát 17 esetben. A többi fertőző betegség miatt jóval kevesebben (bárányhimlő 7, járványos fültőmirigy-gyulladás (Mumps) 7, diftéria 3, szamárhurut 2 esetben), mindössze pedig 99 tanulónk volt kitiltva hatóságilag az iskolából. Nevezetesen az elemi fiúosztályokból 61, az elemi leányosztályokból 29 s a polgári leányiskolából 9 növendék. Azonkívül még 53 esetben érkezett kitiltás a családban előfordult fertőző betegségek miatt. Különösen a november és december hónap volt igen kedvezőtlen, erre az időre esik az 1., 2., 3-dik fiúosztályba a kanyaró tömegesebb fellépte, melynek terjedését csak a közbejött karácsonyi szünet, illetőleg az 1. el. osztály bezárása (nov. 12—19) tudott megakasztani. Kevesebb volt a kanyaróesetek száma az 1. és 3. el. leányosztályban; az 1. el. fiúosztályban még a bárányhimlő s végül májusban a 2. fiúosztályban a fültőmirigy-gyulladás lépett fel tömegesen. Az előbb említett osztályzáráson kívül csak a szokásos óvintézkedésekre volt szükség.

A himlőoltás törvényes kötelezettségének minden tanulónk eleget tett. Közülök máj. 8-án 22-öt az iskolaorvos oltott be az iskolában.

Ragadós szembetegség egyetlen esetét sem észleltük.

A felmentések száma is a szokott mértéket közelítette meg.

Az iskolaépület helyiségeiben és üzemében az iskolaegészségügyét érintő egyéb változás alig is történt, minthogy a fiúiskola köves folyosójára kókusz-futószőnyeget fektettünk s a fiúk pissoir-ját megnagyobbítottuk.

Az egészségtantanítás keretében az egészségtan tanárának és a tantestület egy-két önként vállalkozó tagjának kíséretében néhány tanulmányi kirándulást tettek a IV. polg. oszt. növendékei. Így meglátogatták a községi kenyérgyárat, központi tejszarnokot, a lovag Wechseltmann-féle vakok intézetét és a bpesti önk. mentőegyesület telepét, ahol mindenütt lekötelező előzékenységgel fogadtak és kalauzoltak, sőt a két első helyen meg is vendégeltek, amiért is ama intézmények igazgatóságának e helyen is hálás köszönet mondunk. — Az egészségügyi szertár részére egy szétszedhető papírmasé-agyvelő mintát, a tornaterem részére pedig a svédturnához szükséges felszerelést szereztünk be.

Az egészség- és testnevelés ügyét szolgálta a gödöllői tanulmányi kirándulásunk is. A tervbe vett, 4—5 napra terjedő aldunai kirándulás ugyan elmaradt, de úgy tervezzük, hogy ősszel, szept. közepén meg fogjuk tartani a tantestület több tagjának s az iskolaorvosnak kíséretében. A kirándulás, mely hazánk természetes szépségekben leggazdagabb vidékeinek egyikét fogja növendékeinknek bemutatni (a híres Kazán-szorost, Orsovát, Ada-Kaleh török szigetet, Herkules-fürdőj stb.) mintegy 55—60 K költséget fog igényelni. Alkalmat fogunk adni iskolánkból most kilépő növendékeinek is a részvételre.

Deák-téri Iskolatársnők Egyesülete.

Egyházi növendékeink többször hangoztatott kívánsága teljesedett be, sokaknak régi vágya vált valóra a Deák-téri Iskolatársnők Egyesületének megalakulása által. Hiányzott eddigél egy olyan egyesület, mely az összetartozás érzését s a baráti, testvéri szeretetet — felekezeti különbség nélkül — ápolja és fejlessze iskolánk volt növendékei közt; amely egyszersmind anyagi és erkölcsi támogatásban is részesítse iskolánk volt és jelenlegi növendékei közül (ismét felekezeti különbség nélkül) azokat, akik arra érdemesek és rászorulnak. Ezeket a célokat tűzte ki maga elé a D. I. E., mely nagyszámú és díszes közönség jelenlétében tartotta iskolánk dísztermében 1911 május 14-én d. e. 10 órakor alakuló közgyűlését. De más, nem kevésbbé lényeges céljai is vannak egyesületünknek. Egyfelől gondoskodni kíván tagjainak szórakoztatásáról; evégből művészi hangversenyeket, társas összejöveteleket, társas kirándulásokat, táncestélyeket rendez.

Másfelől alkalmat kíván adni tagjainak továbbképzésükre és művelődésükre is. Ezt a célt könyvtár létesítésével, népszerű előadások rendezésével és 8 hónapos továbbképző tanfolyamok fentartásával igyekszik elérni. Egyesületi orvosa és ügyésze útján egészségügyi, orvosi és jogi tanácsokkal látja el tagjait; amennyiben lehetséges, álláshoz és keresethez segíti az arra szorulókat s többféle kedvezményt igyekszik kieszközölni tagjai számára.

Ez nagyjában a Deáktéri Iskolatársnők Egyesületének a célja és feladata s büszkén állíthatjuk, hogy Egyesületünk már fennállásának első esztendejében is alapos munkát végzett, amiről e helyen csak röviden számolhatunk be. Az egyesület tisztikara az alakuló közgyűlésen ekként alakult meg:

Elnök: Zsilinszky Mihályné Ő Excellenciája.

Alelnökök: dr. Ihrig Lajosné, Kaczián Jánosné, Raffay Sándorné, Scholtz Lajosné, dr. Solti Ödönné.

Ügyvezető igazgató: Mikolik Kálmán.

Főtktár: Köpe Anna; *tktárok*: Hahn Irén, Kálmán Dezsőné.

Főjegyző: Liebner Olga; *jegyzők*: John Sárika, Koppstein Milly, Korn Irén, Poll Kata, Vetter Elza.

Pénztáros: Fuchs Paula.

Számvizsgálók: Bergl Gusztávné, Broschko Gusztávné, Scholtz Margit, Télessy Dalma, Ulbrich Sándorné.

Könyvtáros: Baján Tilda.

Orvos: dr. Bexheft Ármin.

Ügyész: dr. Bielek Károly.

A választmány a tisztikaron kívül 45 választott tagból áll, akik sorában iskolánk régi legbuzgóbb növendékei foglalnak helyet. A választmány 7, a vigalmi-bizottság 5 s a tanulmányi-bizottság 1 ülést tartott.

1911. október 21-én és 1912. március 16-án rendezte egyesületünk első művészi hangversenyeit. Az elsőn Naeter Elza operanékesnő, volt növendékünk, a Tescheni városi színház tagja, továbbá Ringer Lilly és dr. Rózsavölgyi M.-né („Ego“) úrhölgyek, Kurucz János zeneszerző, dr. Kugel János és Mikolik Kálmán urak; a másodikon Gyömrői Boriska, Hahn Irén, Gallia Frida, Mildschütz Stefike úrhölgyek és Kraft Jenő úr működtek közre, végül dr. Bexheft Ármin tartott előadást vetített képekkel „Az ősember“-ről.

A hangversenyek díszes közönsége a közreműködők művészi produkcióit szűnni nem akaró tapssal honorálta.

Igen szép sikert értünk el a december 15—17. közt rendezett karácsonyi-vásárunkkal is, melyen részint ajándékozott, részint

egyes cégektől bizományba átvett árúkat, azonkívül virágot, levelezőlapot, szivart stb. árusítottak egyesületünk lelkes hölgytagjaiból kikerült bájos asszony- és leánysereg. A vásár befejezésével tombolán sorsoltunk ki 200 különböző értékű nyereménytárgyat.

Mint hogy segélyezést ezideig senki sem kért, azért csak jelenlegi iskolásnövendékeink közül részesítettünk több derék, jóviseletű, szorgalmas leánykát 10—10 koronás jutalomban, többeket pedig könyvadományban.

Könyvtárunk, melynek egyszerű, de csinos üvegszekrényét a IV. polg. leányosztály tantermében helyeztük el, — hála több nemeslelkű adományozó tagtársunk áldozatkészségének — gyarapodóban van s ez idő szerint 56 kötetből áll. Január 1-je óta tagtársaink szorgalmasan használják is.

Orvosunk és ügyészünk tagtársainknak rendelkezésére állanak (teljesen szegényeknek díjtalanul). Dr. Bexheft Ármin: lakásán (VIII., Baross-u. 59. jobb old. lépcső) hétköznapokon 2—3 óra közt s heti 3 órában a Deák-téri iskolában is. — Dr. Bielek Károly, ügyvéd, lakásán (IV., Semmelweis-u. 19.) hétköznapokon 3—5 óráig.

Továbbképző tanfolyamaink közül a f. iskolai évben a következőket nyitottuk meg: francianyelv, kezdők számára (tanította Fuchs Paula, heti 3 órában); angolnyelv, kezdők számára (Aranyi Lipótné, h. 2 ó.); deutsche Litteraturgeschichte (Mikolik Kálmán, h. 2 ó.); az ember lelki élete (dr. Bexheft Ármin, h. 2 ó.); betegápolás és első segélynyújtás (dr. Bexheft Ármin, h. 1 ó.); gyorsírás (Plachy Hajnalka, h. 2 ó.); esperanto nemzetközi nyelv (Liebner Olga, h. 2 ó.); torna, különös tekintettel a testgyejesítő svédgyakorlatokra (Köpe Anna és dr. Bexheft Ármin, h. 3 ó.) Az előadások az egyházközség által díjtalanul átengedett iskolai helyiségekben a délutáni órákban folytak. A tanfolyam vezetésével a választmány dr. Bexheft Ármint bízta meg.

Tervebe vette végül Egyesületünk egy V., majd egy évvel rá egy VI. felsőbb leányiskolai osztály felállítását is addig, amíg egyházunk mostani polgári leányiskoláját felsőbb leányiskolává alakítandja át. A jövő — 1912/13-iki iskolai évben azonban, — mint hogy aránylag kevesen jelentkeztek arra, hogy a IV. p. oszt. növendékei közül, — sajnos, az V. osztályt még nem nyithatjuk meg.

Jövő évi programmunkat most állapítjuk meg. Továbbképző tanfolyamainkat 1912 okt. 1-én nyitjuk meg. Érdeklődőknek szívesen küldi a tervezett előadások jegyzékét dr. Bexheft Ármin iskolaorvos, a tanfolyamok vezetője. Az előadások közül mindenki szabadon választhatja azokat a tárgyakat, amelyeket — egyéni izlése, hajlama és gyakorlati életszükségletei figyelembevételével, — hallgatni kíván.

Az előadók az evang. polg. leányiskola, evang. főgimnázium tanári karából s néhány, a testületeinken kívül álló, kiváló képzettségű s a tanítás gyakorlati terén nagy sikerrel működő szakemberek sorából kerülnek ki. A tanítás díja félévenként előre fizetendő és annyszor 8 kor. (félévenként), amennyi a választott tárgyak heti óraszámára; de a befizetés a tanfolyam egész idejére (mindkét fél-évre) kötelező, még ha a hallgató a tanfolyamról utóbb kilépne is. Tanfolyamainkon főbb vonásokban kívánjuk áttekinteni a tudás világát és csak olyan ismereteket nyújtunk, amelyek a XX. századbeli nő műveltségének nélkülözhetetlen alkotórészei. E mellett a legnagyobb gondot fordítjuk a gyakorlatiasságra. Minthogy egymásik tanfolyamban csak korlátolt számban vehetünk fel hallgatókat, ajánlatos lehetőleg még június folyamán jelentkezni.

De hogy ifjú egyesületünk kitűzött nemes céljait minél jobban elérhessük, kívánatos, hogy abba volt növendékeink közül minél többen lépjenek be. Jelentkező-lapok Mikolík Kálmán h. igazgató és dr. Bexheft Ármin uraknál kaphatók. Örömmel várunk és szeretettel fogadunk mindenkit, aki céljainkkal egyetért! Az egyesület rendes tagjai évi 5 K, pártoló tagjai (akik t. i. nem jártak leányiskoláinkba) 3 K tagsági díjat fizetnek. Rendes tag csak az lehet, aki valaha elemi- vagy polgári leányiskolánkban járt, vagy nálunk konfirmálódott. Külső tagok 18 éven felüli ifjak vagy férfiak is lehetnek. Alapító tag lehet bárki, aki legalább 50 koronát fizet egyszerismindenkorra. Az első évi tagsági díjjal egyidejűleg 2 K díjat kell még fizetni az egyesületi jelvényért. Kilépni az egyesületből bármikor lehet, de a kilépést a tagsági jelvény visszaküldésével egyidejűleg írásban kell bejelenteni. A tagság a bejelentés évének dec. 31-ével szűnik meg.

Végül legyen szabad e helyen hálás köszönetünket kifejezni mindazoknak a jóltevőinknek és egyesületünk barátainak, akik részint pénzbeli, vagy egyéb adományaikkal, részint önfeláldozó és önzetlen munkásságukkal nemes céljaink elérésében támogattak. Legelső sorban egyházunk nt. Elöljáróságának, mely az iskola helyiségeit fűtéssel és világítással díjmentesen bocsátotta rendelkezésünkre.

Röviden beszámoltunk a múlt év történetéről. Az egész éven át meglátszott, hogy bölcs elöljáróságunk iskolánk ügyét szíven hordja s azt fejleszteni iparkodik. Ha a sors kezének súlyát éreztük is, bátorít az a tudat, hogy az a jóságos Isten, ki bennünket eddig még el nem hagyott, ezentúl is gyámolítónk lesz. Járuljon az ég áldásához még az emberek jóakarata is, úgy iskolánk jövője biztos lesz.

Úgy legyen!

Mikolík Kálmán.

ISKOLÁNK TANÍTÓ-TESTÜLETE.

A tanító neve	Tanít		Tantárgy, osztály	Hetenkinti óraszám	Jegyzet
	egyált. mióta?	nálunk mióta?			
Bexheft Ármin dr.	1897	1897	Tanítja az egészség- tant a IV. polg. oszt.	2	Iskolaorvos
Bruckner Frigyes	1884	1900	Tanítja az éneket	10	Gyülekezeti organista
Döbrentey Irén	1890	1896	A II. elemi leány- osztály tanítónője	20	—
Fuchs Paula	1903	1903	Tanítja a polg. oszt. a kézimunkát	20	—
Özv. Gerzsó Károlyné	1883	1883	Kézimunkatanítónő a II. és III. elemi leányosztályban	10	—
Jakobei Margit	1891	1891	Az I. elemi leány- osztály tanítónője	20	—
Jakobei Erzsébet	1905	1905	Kézimunkatanítónő a IV. elemi oszt.	5	Beteghelyette- sítő és irodai s. t.
Kalma Pál	1897	1899	A II. fiaszt. tanítója	19	Könyvtáros
Köpe Anna	1910	1910	Tanítja a tornát a leányosztályban szám. és term. tud.	21	—
Lamann György	1899	1907	Az I. fiaszt. tanítója	20	—
Martony Elek	1910	1910	Vallásstanár a polg. iskolában	8	—
Mikolik Kálmán	1875	1880	Tanít a polg. leány- osztályokban	10	Az esp. isk. biz. tagja s a term. szertár őre
Mokry Eszter	1894	1894	A IV. elemi leány- osztály tanítónője	19	—
Scholtz Lajos	1874	1874	Meghalt	—	Igazgató
Scholtz Margit	1903	1903	Tanítja a polg. oszt. a mértant és rajzot	15	Testület jegyzője
Szűsz Lajos	1897	1906	A III. fiaszt. tanítója	22	—
Télessy Dalma	1900	1908	Tanít a polg. leány- osztályokban	21	—
Trauschenfels Elza	1905	1906	A III. elemi leány- oszt. tanítónője	19	—
Votisky Zoltán	1905	1910	Tanít a polg. leány- osztályokban	22	Az ifjus. könyv- tár kezelője
Windt József	1903	1903	A III. fiasztály tanítója	26	A fiasztályok tornatanítója

JEGYZET: A francia nyelvet **Fuchs Paula** kisasszony tanította. Hitoktatók: Tiszt **dr. Aubermann Miklós**, róm. kath. belv. káplán; **Kondor Ignác**, **dr. Goldberger Andor** az izr. hitközség hitoktatói.

ÓRABEOSZTÁS.

Tantárgy	Elemi fiúiskola				Elemi leányiskola				Polgári			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
	Vallástan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Magyar olvasás, irály s nyelvtan	4	4	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4
Német olvasás, irály s nyelvtan	—	4	2	2	—	3	3	3	3	4	3	3
Számтан	6	5	4	4	6	5	3	3	3	2	2	2
Mértan	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—
Földrajz	—	—	} 3		2	—	} 3		2	2	2	2
Történet- s alkotmánytan	—	—	} 3		2	—	} 3		1	—	—	2
Természetrájd	—	—	2	2	—	—	2	2	3	2	—	—
Vegytan és ásványtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Háztartástan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Egészségтан	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Beszéd- és értelemgyakorlat	5	2	—	—	5	3	—	—	—	—	—	—
Írás	2	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	—
Rájd	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Ének	—	1	1	1	—	1	1	1	2	2	2	2
Testgyakorlás	—	—	2	2	—	—	2	2	2	2	2	1
Kézimunkák	—	—	—	—	—	3	3	3	2	3	3	3
Francia nyelv mint rend- kívüli tantárgy	—	—	—	—	—	—	—	—	(2	2	2	2)
Heti összeg :	20	20	22	23	20	23	25	25	27	27	28	29

A bevégzett tananyag.

a) A népiskolában.

I. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiúknál: *Lamann György.*

A leányoknál: *Jakobei Margit.*

1. Vallástan.

Bibliai történetek az ó- és újszövetségből. Egyházi énekek és imák.

2 Magyar nyelv.

Magyar írás és olvasás s a nyelvtan alapfogalmainak idevonatkozó része, szorosabb meghatározás nélkül.

Egyszerű nyelvtani gyakorlatok megfejtése szóban és írásban.

3. Számтан.

A négy alpművelet szóval és jegyekkel az 1—30-ig terjedő számkörben.

4. Szemléltető oktatás.

Az iskola, a szülői ház, házi állatok; a kert, az utca, a helység, kézművesek, kereskedők; a mező, rét, erdő; néhány növény; a hegy, a víz; időváltozások.

Élbeszélések a gyermeki életből: állatmesék. Gyermekdalok és költemények.

II. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiúknál: *Kalma Pál.*

A leányoknál: *Döbrentey Irén.*

1. Vallástan.

A tanterv által előírt bibliai történetek, imák és egyházi énekek.

2. Magyar nyelv.

A helyes olvasás gyakorlása. Hangtan; a főnév, tulajdonnév és névelő. Rövid nyelvtani feladványok. Költemények emlékelése.

3. Német nyelv.

A német írva-olvasás tanítása, német szók gyűjtése és beszélgetések az egyszerű mondat körében. Versek s egyszerű fordítások.

4. Számtan.

A négy alpművelet az 1—500-ig terjedő számkörben elvont és megnevezett számokkal. A mértékek megismertetése.

5. Szemléltető oktatás.

A házi állatok és néhány a kertben, mezőn, erdőben, vagy vízben élő állat: a legfontosabb növények és ásványok. Némely földrajzi fogalmak; a határ és az abban látható főbb tárgyak Budapest székesfőváros kerületei.

6. Szépirás. — 7. Rajz. — 8. Ének.

III. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiúknál: *Szűsz Lajos*.

A leányoknál: *Trauschenfels Elza*.

1. Vallástan.

A bibliai történetek összefüggésükben; Jézus és az apostolok élete s főbb tanai; Az Úr imája; szentírásbeli mondatok és egyházi énekek.

2. Magyar nyelv.

A helyesen hangsúlyozott, értelmes olvasás begyakorlása. Olvasmányok tárgyalása s alkalmas költemények betanulása.

A pusztá mondat s ennek különféle alakjai, valamint a benne előforduló mondatrészek; a beszédrészek közül: a főnév, tulajdonnév, névelő, névmások, ige s ennek ragozása, melléknév s ennek fokozása. Nyelvtani feladványok.

3. Német nyelv.

Olvasás és írás; beszéd- és fordítási gyakorlatok; költemények betanulása.

4. Számтан.

A négy alpművelet szó- és írásbeli begyakorlása az 1—1000-ig terjedő számkörben. A mértékekről s pénzekekről tanultak kibővítése.

5. Földrajz.

Földrajzi alapfogalmak a beszéd- és értelemgyakorlat modorában. A főváros ismertetése és történetének a gyermekek felfogásához mért rövid foglalata. A főváros határa és környéke. Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye. A haza, az ország fogalma. A tanultaknak egyszerű, vázaltszerű rajzolása.

6. Természetrájz.

A megelőző két osztályban tárgyalt természetrajzi ismeretek kibővítése és bizonyos rendszerbe foglalása biológiai alapon.

Eszerint a háznál élő hasznos és kártékony állatok; a konyhakert, virágokkert s gyümölcsökert ismertebb növényei. A kert állatvilága. A mező, rét, szántó föld fontosabb növényei s állatvilága.

7. Rajz.

Egyszerű tárgyakra szemlélet és emlékezet utáni rajzolása. Kézügyesítő gyakorlatok és tervezgetések.

8. Szépirás. — 9. Ének. — 10. Torna.

IV. OSZTÁLY.

Osztálytanító a fiúknál: *Windt József*.
A leányoknál: *Mokry Eszter*.

1. Vallástan.

Az Isten, önmagunk és embertársaink iránt való kötelességek ismertetése a 10 parancsolat és a hegyi beszéd tárgyalása által; az apostoli hitvallás ágazatainak ismertetése és megmagyarázása a bibliai történetek alapján; szentírásbéli helyek és egyházi énekek.

2. Magyar nyelv.

Az értelmes és szép olvasás. A tő-, csonka-, bővített-, összevont és összetett mondatok megkülönböztetése; a ragok és képzők ismertetése; a mondatokhoz kapcsolt írásbeli gyakorlatok. Szavalatok.

3. Német nyelv.

Olvasás, írás, beszéd-, szavalat- és fordítási gyakorlatok. Szógyűjtemény.

4. Számtan.

A négy alapl művelet begyakorlása nagyobb megnevezett és különnevű számokkal; ezeknek egyneműekké való változtatása és a közönséges életben előforduló törtszámok.

5. Földrajz.

Magyarország megyéenként; a magyar államot környező államterületek; az osztrák állam és Európa államainak általános ismertetése.

6. Történet.

A történeti képek kibővítése és az időszakok szerint való rendezése által nemzetünk fontosabb történeti mozzanatainak ismertetése.

7. Természetráajz.

Hazánk hasznos és káros állatai közül a nevezetesebbek s a hazai tavak és folyók hasznos és kártékony lakói. A külföldi állatok közül azok, amelyek az iparra, kereskedelemre és gyógyításra különös fontossággal bírnak. A külföldi ásványok közül azok, melyek nálunk is használatosak.

A hazai gazdasági, ipari, kereskedelmi és gyógyító növények s a hazai mérges növények közül a fontosabbak. A külföld ama növényei, amelyek nálunk is fontosak a háztartásban, a gazdaságban, az iparban, a kereskedelemben és a gyógyításban.

Az emberi test és ennek gondozása (az egészség fenntartására vonatkozó ismeretek.)

8. Rajz, mint a III. osztályban. — 9. Szépirás. — 10. Ének.

11. Torna.

12. Kézimunka-tanítás az elemi leányiskolában.

II. OSZTÁLY.

Horgolás, mintaszalag csipkével és betűkivarrás keresztöltéssel.

III. OSZTÁLY.

Kötés; mintaszalag csipkével. Keresztöltés; tálcakendő.

Tanítónő: özv. *Gerzso* Károlyné.

IV. OSZTÁLY.

Lyukacsos kötött mintaszalag kötött csipkével. Kisebb munka száröltés- és néhány töltő-öltéssel.

Tanítónő: *Jakobei* Erzsébet.

b) A POLGÁRI

I. polgári

Osztályfőnök:

Tantárgy	Heti óra szám	Tanító	Tankönyv
Vallástan	2	Martony Elek	Bereczky : Bibliaismertetés. Kaczián : Dr. Luther M. kis kátéja. — Kis énekeskönyv.
Magyar nyelv	4	Votisky Zoltán	Ágostonné és Wehner : Olvasókönyv. I. r. Révy : Magyar nyelvtan.
Német nyelv	3	Fuchs Paula és Télessy Dalma	Dr. Szemák J. : Német olvasókönyv. Dr. Theisz : Német nyelv- iskola. I. r.
Földrajz	2	Votisky Zoltán	Hunfalvy-Schneider-Nagy : Földrajz. Atlasz.
Számтан	3	Votisky Zoltán	Vajdafi : Számтан I.
Mértan	1	Scholtz Margit	Orbók : Mértan I.
Természetreajz	3	Mikolik Kálmán	Szécskay : } Állattan és Növénytan I.
Szépírás	1	Scholtz Margit	—
Ének	2	Bruckner Frigyes	—
Rajz	2	Scholtz Margit	—
Női kézimunkák	2	Fuchs Paula	—
Testgyakorlat	2	Köpe Anna	—
Francia nyelv	2	Fuchs Paula	Ch. Noel : Premières lec- tures françaises

LEÁNYISKOLÁBAN.

leányosztály.

Votisky Zoltán

T a n a n y a g

A Szentírás története és az Ó-szövetség könyveinek ismertetése. Palesztina földrajza. A kátéból: A tiz parancsolat. Egyházi énekek.

Szép és értelmes olvasás, főképp a *hazai történelemre és a magyar népeletre* vonatkozó olvasmányok értelmezése és tartamuk rövid összefoglalása. — Alkalmos olvasmányok alapján az egyszerű bővített mondat fő- és mellék-részei, a beszédrészek meghatározása, a teljes név- és igeragozás. Kisebb versek szavalása. Hetenkint 1, csak az iskolában tartott írásbeli gyakorlatul diktandó írás vagy kisebb mesék és leírások fogalmazása.

Írás és olvasás. Helyesen hangsúlyozott értelmes olvasás. Szógyűjtés. Beszédgyakorlatok. Könnyebb leírások és elbeszélések, mesék, tollbamondás. Helyesírási és szavalási gyakorlatok.

A magyar korona országainak természeti és politikai földrajza részletesen.

A négy alaplíművelet elvont, egy- s különnevű számokkal. A négy alaplíművelet tizedes törtekkel Az időszámítás A métermértékek és a hazai pénzek ismertetése.

Szögek: háromszög, négyszög, sokszög, kör, ellipszis. Az idomok hasonlósága, congruenciája és szimmetriája. Négyzet és téglalap területe.

Ősszel: A háztartásban használatos termések és gyümölcsök.

Téli hónapokban: A gerincesek jellemzőbb alakjainak részletes leírása és osztályozása, tekintve azok hasznát, kárát és elterjedési viszonyait.

Nyári hónapokban: Több virágos növény leírása, tekintettel főbb alakjainak jellegükre s ipari fontosságra. Egy kis herbarium készítése.

A fali táblán való előírás után ütenyezéssel a magyar és német abc kis és nagy betűi, magyar és német folyóírás Helyes toll- és testtartás.

Az öntudatos helyes énekléshez szükséges zeneelmélet: zongitő gyakorlatok. A keményhangsorok. Egyházi énekek. Egyszólamú dalok.

Egyenes vonalak mérése, osztása és egybeállítása a rajzeszközökkel és szabadkézzel. Egyenes vonalú síkdíszítmények rajzolása és tervezése Szemléltetett egyszerű tárgyak rajzolása.

Horgolás és kötés. Harisnyafejelés, néhány kötött csipke és betét. Egy kis tálcakendő keresztöltéssel és ajourszegéssel.

Rend- és szabadgyakorlatok: különféle tag- és törzsgyakorlatok. A természetes járás halkán dobbantással és futáslépéssel; ugrás. Szergyakorlatok: vízszintes és rézsutos, létrán, póznán, lebegőfán, lengő kötélén és gyűrűhíntán.

Játék: Kosárlabda. Farkas és bárány. **Nyulacska** házikóban.

A kiejtés begyakorlása. Írás és jelek. A háromféle névelő, főnév és ejtegetése, adjectiv, possessiv, demonstrativ, tulajdonnevek, präposition, számnevek. Avoir és être főbb alakjai. Fordítások. Szavalás. Hetenkint 1 írásbeli gyakorlat.

II. polgári

Osztályfőnök :

Tantárgy	Heti óra- szám	Tanító	Tankönyv
Vallástan	2	Martony Elek	Bereczky : Bibliaismertetés. Kaczián : Dr. Luther M. Kis kátéja. Új testamentum. Kis énekeskönyv.
Magyar nyelv	4	Votisky Zoltán	Ágostonné-Wehner : olvasókönyve. II. r. Révy : Magyar nyelvtan.
Német nyelv	4	Fuchs Paula és Télessy Dalma	Dr. Szemák : Német olvasókönyv II. r. Dr. Theisz : Német nyelvt. I. r.
Földrajz	2	Votisky Zoltán	Hunfalvy : Földrajz II. Lange-Cherven : Atlasz.
Számтан	2	Köpe Anna	Vajdafy : Számтан I.
Mértan	1	Scholtz Margit	Orbók : Mértan I.
Természetrajz	2	Mikolik Kálmán	Szécskay : Természetrajz II.
Ének	2	Bruckner Frigyes	—
Szépírás	1	Scholtz Margit	—
Rajz	2	Scholtz Margit	—
Kézimunka	3	Fuchs Paula	—

leányosztály.

Köpe Anna.

T a n a n y a g

Az Új-szövetség könyveinek ismertetése. Jézus történetének egyes részei (gyermekkora, megkeresztelése, továbbá szenvedése, halála és feltámadása) Márk szerint. A kátéból: Az apostoli hitvallás. Egyházi énekek.

A magyar nyelv mondat- és alaktana folytonos elemzéssel, kiváló figyelemmel a helyesírásra és az írásjelek használatára; a népnyelv ismertetése és a hibás kiéjtés ellenőrzése; a rokonértelmű szók bemutatása és gyakorlása. Mondatrövidítés. A körmondat. Prózai és verses olvasmányok Nyelv-
tani feladatok. Kéthetenkint írásbeli dolgozatul leírások s egyéb önálló fogalmazványok. Szavalatok.

Az alaktan. Bővített mondat. Prózai és költői szemelvények. Szógyűjtés. Tollbamondás és helyesírási gyakorlatok, mesék, elbeszélések, szavalatok.

Az osztrák tartományok, Európa és Ázsia ismertetése a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével.

Az I. osztályban tanultak ismétlése. Az időszámítás körébe tartozó számítások. Tizedes és közönséges törtek. Az egyszerű hármasszabály egész és tíz. törtszámokkal. — A növendékek az elősoroltakat fejben, táblán és füzetben gyakorolják és dolgoznak iskolai és házi feladatokat is.

A legegyszerűbb mértani testek bemutatása és leírása, egyenesek és síkok kölcsönös helyzete. A kocka felszíne és térfogata. A három-, négy- és sokszög, a kör és kerülék főtulajdonságai és alakítása: továbbá szerkesztések alapján az idomok összeállósága és hasonlósága.

Az őszi hónapokban: a hazai erdei fák szemléltető leírása. **Téli hónapokban:** az állattan gerinctelen osztályai rendszeresen az egyes főbb jellemek kiemelésével. **A tavaszi hónapokban:** a fontosabb mezőgazdasági, kerti és konyhanövények, fák, virágtalan növények osztályozása és a herbarium-készítés folytatása.

A hangjegyek nevei és értéke: az ütemek, a hangsúly és a hangközők elméletileg és gyakorlatilag. Egyházi énekek; egy és kétszólamú dalok és magyar népdalok.

Magyar és német folyóírás gyakorlása, mint az I. osztályban.

Egyszerű sík formák rajzolása, szabadkézzel, ennek nyomán tervezetési gyakorlatok. Ecsetgyakorlatok. Egyszerű tárgyak szemlélet után való rajzolása és kifestése egy árnyalatban.

Vászon-kötény a fehérvarrás alapöltésével, különböző ajour-öltéssel. Betűjegyzés. Magyar stylben tartott lapos hímzés és töltöltés.

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanár	Tankönyv
Testgyakorlatok	2	Köpe Anna	---
Francia nyelv (fakultatív)	2	Fuchs Paula	Ch. Noel : Premières lectures françaises

III. polgári

Osztályfőnök :

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanár	Tankönyv
Vallástan	2	Martony Elek	Bereczky : A ker. egyház rövid története. Kis énekeskönyv.
Magyar nyelv	4	Télessy Dalma	Révy Ferenc : Stylistika. Arany : Toldi (magyarázta Lehr Albert).
Német nyelv	3	Télessy Dalma	Dr. Theisz Gyula : Német nyelviskola. II.
Történelem	2	Votisky Zoltán	Márki-Pallós : Magyarok története. I. r.
Földrajz	2	Votisky Zoltán	Kozma : Földrajz. Lange-Cherven : Atlasz.
Vegytan, ásványtan és földtan	3	Köpe Anna	Rybar : Vegytan és ásványtan.

T a n a n y a g

Rendgyakorlatok : kanyarodások, fejlődés, sorbontás. Szabadgyakorlatok : csukló-, kar-, láb-, törzsgyakorlatok, hintajárás, bicicjárás. Szergyakorlatok : függeszkedés, létrán lebegőjárás és egymásnak kerülése gerendán ; gyakorlatok lengő kötélén és gyűrűhintán. Labdajáték. Kosárlabda. Ne nézz hátra, jön a farkas.

Alaktani ismétlések. A rendes igék tüzetes ragozása ; használtabb rendhagyó igék, névmások, határozók s a névragozás részletesen. Mondatok készítése. Olvasás, fordítás és az olvasmányok tartalmának elbeszélése. Dictéek, nyelvtani és helyesírási gyakorlatok. Versek, prózai darabok és kisebb párbeszédek könyv nélkül.

leányosztály.

Télessy Dalma.

T a n a n y a g

A keresztény egyház története és a magyar protestáns egyház története. Egyházi énekek.

Nyelvtani ismétlések elemzés közben költői és prózai olvasmányok alapján. Az egyszerű és szép stílus sajátosságai, kiváló tekintettel a magyar nyelv eredeti sajátosságaira. Prózai és vers alak. Hangsúlyos és időmértékes verselés. Az írásművek felosztása, a prózai műfajok és a közéleti fogalmazványok. Irály és verstani elemzések. *Arany Toldijának* tárgyalása. Irálygyakorlatul : levelek, ok- és ügyiratok. Szavaltatok.

Az összetett mondat. A körmondat. Kéthetenként írásbeli dolgozat, részint az olvasmányokból merítve

Az ó- és középkor rövid történetének rövid áttekintése a magyar honfoglalásig. A magyar nemzet története a mohácsi vészig.

Afrika, Amerika és Ausztrália általános ismertetése a nevezetesebb országok és gyarmatok kiemelésével. Magyarország földrajzának áttekintése.

A levegő és víz elemeinek ismertetése. Elem és összetett test. Kristályok. Nem fémes elemek és azoknak fontosabb vegyületei. A savak A könnyű és nehéz fémek. Ötvény. Aljak Sók. A szervetlen testek alaki, természetani és vegytani tulajdonságai. Kőzettan és Földtan. Szerves vegytanból : illó olajok és gyanták, szénhidrátok, a szeszes erjedés, az alkoholok, a savak, zsiradékok, festőanyagok, alkoholoidok és fehérnyanyagok.

Tantárgy	Heti óra- szám	Tanító	Tankönyv
Számтан	2	Mikolik Kálmán	Vajdady : Számтан II.
Mértan	1	Scholtz Margit	Orbók : Mértan II.
Rajz	2	Scholtz Margit	—
Ének	2	Bruckner Frigyes	—
Kézímunka	3	Fuchs Paula	—
Testgyakorlat	2	Köpe Anna	—
Francia nyelv	2	Fuchs Paula	Noel : Premières lectures françaises (haladóknak)

IV. polgári

Osztályfőnökök:

Tantárgy	Heti óra- szám	Tanító	Tankönyv
Vallástan	2	Martony Elek	Bereczky : Ker. hittan és erkölcsstan Kis énekeskönyv.
Magyar nyelvtan	4	Télessy Dalma	Torkos László : A magyar nyelv és irod. kézikönyve.

T a n a n y a g

Arányok, aránvlatok ; arányos osztás ; százalékszámítás s annak alkalmazása ; nyereség- és veszteség, súlyszámítás, lerovat, biztosítás. Aranyra és ezüstre vonatkozó számítások.

Egyenes vonalú idomok területe ; síklapú testek felszine és térfogata.

Összetettebb síkéitmények rajzolása és festése. Magyar elemek ismertetése s azokból önnálló tervezgetés adott területre Forgási testek és használati tárgyak rajzolása árnyékolással.

A hangközök és lépcsők folytatólagos ismertetése és továbbgyakorlása. A skálák képzése és éneklése minden hangnemben. Két- és háromszólamu gyakorlatok és énekek. Chorálok.

Hurkolás, lyukacsos himzés és betűhimzés. Eredeti áttört kalotaszegi varottas.

Kanyarodások játékközben. Forgólépés, járás, futás, csuszósöktetés. Botgyakorlatok. Magas- és távugrás. Gyakorlatok gyűrűhintán : fordulattal, láb-
működéssel felhuzódás ; létrán függeszkedés lóballással ; támfán : mellső és hátsó fekvő támasz. Játékok : Versenyfutás, kötélhúzás.

Értelmes olvasás és ennek alapján folytonos beszédgyakorlatok. Az egyszerű bővített mondat ismertetése, mondatrészei és beszédrészei elemzése, verses és prózai darabok megtanulása. Copiek, nyelvtani gyakorlatok, diktéek és kis compositiók olvasmányok alapján. Beszédgyakorlatok, a közéletből merített dolgok köréből.

leányosztály.

Mikolik Kálmán.

T a n a n y a g

Bevezetésül : A vallásról általában ; a pogány. zsidó, mohamedán és keresztény vallás. Evangéliomi ker. hit- és erkölcsstan. Egyházi énekek.

Költői művek olvasása és esztetikai fejtegetése, szavalása és ezek alapján : a költői műfajok ismertetése és a kiváló magyar írók méltatása. Kéthetenkint írásbeli dolgozatok, leginkább az olvasmányokból merítve, a főalakok jellemrajzát adva és fogalommagyarázatok, elmélkedések.

Tantárgy	Heti óra-szám	Tanító	Tankönyv
Német nyelv	3	Mikolík Kálmán	Dr. Theisz : Német nyelv-iskola.
Történelem és alkotmánytan	3	Votisky Zoltán	Márki-Pallós : M. történ. II. r.
Számтан	2	Köpe Anna	Vajdafi : Számтан II. Örbök : Mértan II.
Természettan	3	Köpe Anna	Emödi : Természettan
Háztartástan	3	Télessy Dalma	Kohaut-Sajóhelyi-Tiborc : Háztartástan, neveléstan.
Egészségtan	2	Bexheft Ármin dr.	Csapody-Gerlóczy : Egészségtan.
Ének	2	Bruckner Frigyes	—
Rajz	2	Scholtz Margit	—
Kézimunka	3	Fuchs Paula	—
Testgyakorlat	1	Köpe Anna	—
Francia nyelv	2	Fuchs Paula	Salarien : Francia olvasmányok

T a n a n y a g

A régi germánok életmódja ; Nibelungen ; Rolandslied ; Lohengrin ; Gudrun. Szavaltatok. Kéthetenként egy írásbeli szabaddolgozat (Abhandlungen, Schilderung, Sprichwort Erklärung.) Helyesírási gyakorlatok.

A magyarok története kapcsolatban az egyetemes történet főbb eseményeivel ; az újkor kezdete, a fölfedezések és a reformáció. Magyarország háromfelé szakadása és a protestáns vallás megerősödése. Szabadságharcok az alkotmány és a vallásszabadság védelméért. Béke a nemzet és az uralkodóház között. A francia forradalom és Napoleon A szabadságharc. A kiegyezés Magyarország alkotmánya

A kamatszámítás és alkalmazása. Állampapírokra vonatkozó számítások. Gyakorlati példák kidolgozása táblán és füzetben A kör kerülete és területe ; a henger, kúp, gömb felszíne és térfogata.

A természettan alapfogalma. A testek általános tulajdonságai. Azok halmaza. A hő és annak hatása. Hőmérő. A szilárd, csepegős és terjengős testek egyensúlya és mozgása. A hangtan. A fénytán A delejesség. A villamosság. Mindez kísérletek alapján magyarázva. Kapcsolatban a természettannal : Látóhatár A föld és ábrázolása. Naprendszerünk. A föld forgása és keringése. A hold mozgása és fényváltozásai.

Az otthon és a család. A háztartás berendezése. A lakás. Táplálkozás. Ruházat. Takarékoság. Izlés, dívat. — A testi, értelmi, erkölcsi nevelés. A nevelés intézői és azok hatásköre.

Az egészség és betegség fogalma. Az egészségre ható tényezők. A mozgás, érzés. Erzékenek. A légzés. A vérkeringés. Táplálkozás. Mérgezés. Rögtöni segély. Ragályozás. Sebfertőzés. Betegápolás. Az emberi szervezet egyes részeinek megóvására, ápolására és fejlesztésére vonatkozó szabályok. A testi nevelés főbb elvei.

Az énekhez szükséges ismeretek az összhangzattanból. Több szólamú női karok. Műdalok jeles dalszerzőktől. Kétszólamú choralok.

Bevezetés a távlati rajzolásra. Szemlélet útján távlati rajzolása egyszerű szögletes tárgyakkal. Magyar elemek önálló összeállítása, tervezési gyakorlatok, tekintettel a női kézimunkákra. Festési gyakorlatok élő virágok, színes edények, kitömött madarak után.

Női ing varrása, himezett, vagy ajour-betéttel, hurkolt csikkal. Foltozás ; gomblyukvarrás. Szabászat.

A III. osztály anyaga nagyobb kiterjedésben és nehezebb összeköttetésben ; a testgyakorlás-tanításból kifolyó utasítások a gyakorlati életre.

Az előző osztályokban elsajátított ismeretek kiegészítése egyes olvasmányok tárgyai és alaki kezelése alapján. Később levelek fogalmazása. Fordítás ; beszéd és szavaltati gyakorlatok.

TANKÖNYVEINK.

Használt tankönyvek	Fiu- osztály- ban	Leány- osztályban
1 Berczky S. Bibliatörténetek	II. III.	II. III.
2 Berczky Hit- és Erkölcsstan	—	IV. polg.
3 Győri V. és Kaczián J. Luther kis kátéja	IV.	I—IV. polg.
4 Berczky Egyháztörténete	—	III. polg.
5 Berczky Biblia ismertetése	—	I. II. polg.
6 Kis énekeskönyv	III. IV.	I—IV. polg.
7 Testamentom v. Biblia olvasókönyv	IV.	IV. I. II. III. IV. polg.
8 ABC- és olvasókönyv Péterfy és társaitól	I.	I.
9 Képes német ABC	II.	II.
10 Komáromy, Lakits s. t. olvasókönyv	II. III. IV.	II. III. IV.
11 Ágoston-Wehner, Magyar olvasókönyv	—	I. II. polg.
12 Lehr Arany Toldija	—	III. polg.
13 Szemák, német olvasókönyv polgári iskolák számára (haladók számára)	—	I. II. polg.
14 Komáromy-Szabó, nyelvkönyv I. II.	II. III. IV.	II. III. IV.
15 Révy, magyar nyelvtan	—	I. II. polg.
16 Révy F., Stilisztika	—	III. polg.
17 Torkos L., magyar nyelv és irodalmi kézikönyv	—	IV. polg.
18 Theisz, német nyelviskola, és I. II. rész	—	I. II. III. IV. polg.
19 Szigeti, számtani példatár	II. III. IV.	II. III. IV.
20 Vajdafy, számtan I. II.	—	I. II. III. IV. polg.
21 Mikolík földrajza	III.	III.
22 Hunfalvy-Schneider-Nagy	—	I. II. polg.
23 Kogutovicz, földrajzi atlasz	—	I. II. III. polg.
24 Mayer-Márki, magyarok története	IV.	IV.
25 Márki-Pallós, magyarok története	—	III. IV. polg.
26 Csapody-Gerlóczy, egészségtan	—	IV. polg.
27 Báthory-Kneif természettan	III. IV.	III. IV.
28 Emödi, természettan és csil. földrajz	—	IV. polg.
29 Szécskay, állat- és növénytan I. II.	—	I. II. polg.
30 Rybar, vegytan és ásványtan	—	III. polg.
31 Dr. Némethy, földrajz	IV.	IV.
32 László, német olvasó és nyelvyakorló I.	III. IV.	III. IV. el.
33 Kozma Gyula, atlasz	III. IV.	III. IV. el.
34 Kozma Gyula, földrajz	—	III. polg.
35 Kohaut-Sajóhelyi-Tiborc, Háztartástan-neveléstan	—	III. polg.

AZ ISKOLA TANESZKÖZEI, ÉVI JÖVEDELME ÉS KIADÁSAI.

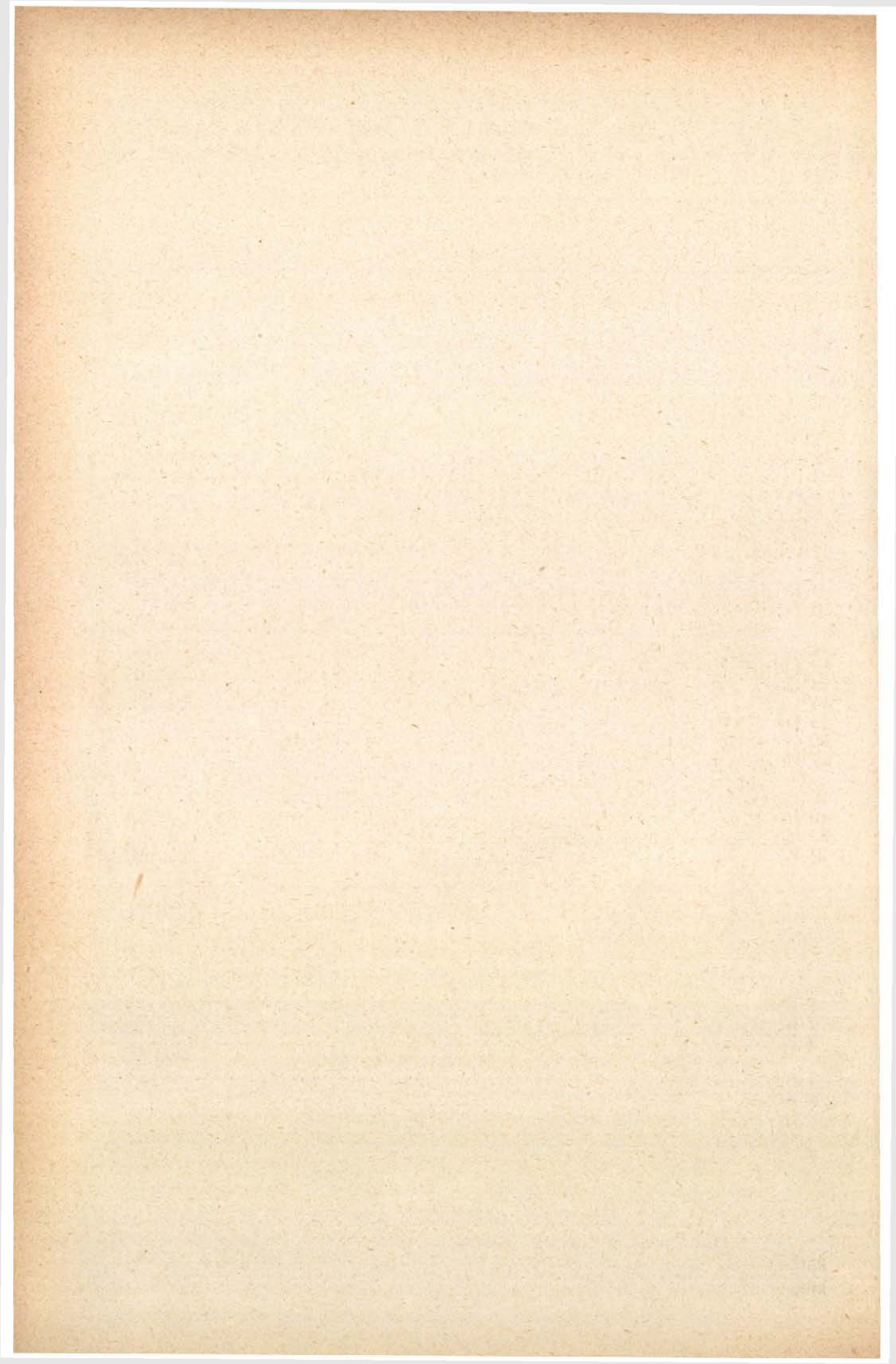
Az iskola neve	tannyelv	Épü- lete		Taneszközei										Évi bevétel					Évi kiadás										
		tulajdon	bérlet	tanterem	tanítólak	tanterem, iroda v. mellékhelyiség	fekete írotábla	hányféle fali olv. tábla gyűjtemény	fali térkép	földgömb	Termé- szetrajzi eszközök		Természet- tani vagy vegytani eszközök		Könyvtár	Tőkep. kamatjából	Tandijból	Székesf. segélyből	Simonyi alapból (2036 sz.)	Vegyesekből	Köz. egyh. pénztárb.	Összesen	Személyi járandóságok	Flitésre, tisztogatásra és világításra.	Felsz. és tanszerek	Nyomtatványok	Orsz. tan. nyugdíjalap	A tantermek bérletéke	Összesen
											ábra gyűjtem.	termész. gyűjtem.	ábra gyűjtem.	termész. testek gyűjtem.															
A budapesti Deák-téri ág. hitv. ev. testvér-egyház- zaknak (4 o.) fiúiskolája	m a g y a r	—	—	5	1	1	7	3	10	1	4	4	—	—	2314.59	23554.—	6000.—	2127.95	231.17	18123.58	52351.29	31055.23	3130.57	792.97	240.52	302.—	16830.—	52351.29	
A bpesti Deák-téri ág. hitv. ev. testvér-egyházaknak (4 oszt.) leányiskolája	k ö z ö s e n 1	—	—	5	—	1	6	4	10	2	4	4	—	—	2314.59	18420.—	6000.—	2127.95	194.18	20360.23	49416.95	3130.57	792.97	240.53	746.70	16660.—	49416.95		
A bpesti Deák-téri ág. hitv. ev. testvér-egyházaknak (4 o.) polg. leányiskolája		—	—	9	1	1	7	—	18	3	4	5	4	4	1 tanítói 1738, ifjusági 393 kötettel	2314.59	18420.—	6000.—	2127.95	194.18	20360.23	49416.95	3130.57	792.97	240.53	746.70	16660.—	49416.95	
		1	—	19	2	3	20	7	38	6	12	13	4	4															

KIMUTATÁS

a tanítás eredményéről a folyó tanév végén.

Osztály	Vizsgát tett										Főösszeg		
	rendes tanulóink közül					magántanulóink közül*							
	kitűnő I.	II. jeles	III. jó	IV. elégs.	V. elégt.	összesen	kitűnő I.	II. jeles	III. jó	IV. elégs.		V. elégt.	összesen
I. elemi fiú	9	17	10	2	1	39	6	2	—	—	—	8	47
II. elemi fiú	10	20	14	—	—	44	6	—	—	—	—	6	50
III. elemi fiú	14	29	17	—	—	60	3	—	—	—	—	3	63
IV. elemi fiú	17	31	18	4	—	70	3	1	—	—	—	4	74
Összesen elemi fiúk	50	97	59	6	1	213	18	3	—	—	—	21	234
I. elemi leány	19	11	3	—	—	33	2	1	—	—	—	3	36
II. elemi leány	23	22	4	2	—	51	5	—	—	—	—	5	56
III. elemi leány	11	26	15	—	—	52	1	—	—	—	—	1	53
IV. elemi leány	10	14	12	2	—	38	2	—	1	—	—	3	41
Összesen elemi leány	63	73	34	4	—	174	10	1	1	—	—	12	186
I. polgári leány	3	2	14	11	2	51	2	—	—	—	—	2	53
II. polgári leány	7	22	19	8	1	57	—	1	—	—	1	2	59
III. polgári leány	4	17	19	10	5	55	—	—	—	—	—	—	55
IV. polgári leány	2	9	21	6	4	42	—	2	—	—	—	2	44
Összesen polgári leány	16	69	73	35	12	205	2	3	—	—	1	6	211
Főösszeg	129	239	166	45	13	592	30	7	1	—	1	39	631

* Junius 10-ig bezárólag szólnak az adatok.

A tanulók névsora.*

I. elemi fiúosztály.

1 Amberg Ferenc 1905. Bpest, rk. kim.	22 Klein László 1905. Bpest, izr.
2 Becker Ágost 1905. Wien, rk. kim.	23 Krausz István 1905. Bpest, izr.
3 Berger István 1905. Bpest, izr.	24 Lässig János 1905 Halle (an d. Saale),
ágh. ev tdm.
4 Bettelheim Ferenc 1905. Bpest, izr.	25 Lehoczky Pál 1905. Wittburg (Ame-
rika), ágh. ev.
5 Biró Pál 1905. Bpest, izr.	26 Lustig Tibor 1905. Bpest, izr.
6 Bratmann Ferenc 1905. Bpest, izr.	27 Marosi György 1905. Bpest, izr. kim.
7 Crauss Balázs 1905. Bpest, rk.	28 Melczer Zoltán 1905. Bpest, ágh. ev.
8 Elkán László 1905. Bpest, izr.	29 Némethy Ferenc 1905. Bpest, rk.
9 Erdélyi György 1906. Bpest, izr.	30 Paul László 1906. Bpest, izr.
10 Fejér Andor 1905. Karád (Somogy m.)
izr.	31 Platschek Ernő 1905. Bpest, izr.
11 Flamm Bandi 1905. Bpest, izr.	32 Remete Jenő 1905. Bpest, ref.
12 Fuchs Pál 1905. Bpest, izr.	33 Reich György 1905 Bpest, izr.
13 Gaster Lipót 1905. Bpest, izr.	34 Sztanó István 1905. Bpest, ágh. ev. tdm.
14 Gasche Frigyes 1905. Bpest, rk.	35 Steiner Gusztáv 1905. Bpest, izr.
15 Gerő István 1905. Bpest, izr.	36 Schönthal Ernő 1905 Bpest, izr.
16 Grünwald György 1905. Bpest, izr.	37 Taussig Endre 1905. Bpest, izr.
17 Halász István 1905. Bpest, ágh. ev
tdm.	38 Tartler Sándor 1905. Bpest, ágh. ev.
18 Hermine Milán 1905. Zsolna rk.	39 Virág Tibor 1905 Bpest, rk.
19 Héems Frigyes 1905. Bpest, ágh. ev.	40 Wachsmann György 1905. Bpest, izr.
20 Horváth Miklós 1905 Bpest, izr.	41 Weil Tibor 1905. Bpest, izr.
21 Kalász János 1905 Bpest, ágh. ev.
tdm.	42 Zechmeister István 1905 Bpest,
ágh. ev.

II. elemi fiúosztály.

1 Balla Andor 1904. Bpest, izr.	8 Dán László, 1904 Bpest, izr.
2 Bányai György 1905. Bpest, izr.	9 Darányi Imre 1904 Kapuvár, izr.
3 Berndorfer Alfréd 1904. Nagymaros,
izr.	10 Deáki Ferenc 1904. Bpest, ref.
4 Biermann Pál 1905. Bpest, izr.	11 Dombi László 1902 Bpest, ágh. ev.
5 Böhm Pál 1904. Bpest, izr.	12 Dorn Győző 1904. Bpest, ágh. ev.
kim.
6 Bräutigam Oszkár 1904. Bpest, r. k.
kim.	13 Erős István 1904. Bpest, izr.
7 Csató Sándor 1904. Bpest, ágh. ev.
tdm.	14 Fenyves Tibor 1903. Bpest, izr.
	15 Friedmann Ernő 1904. Temesgyar-
mata, izr.

* **Rövidítések:** ágh. = ág. hitvallású; ref. = református; = r. k. = római katolikus; g. k. = görög keleti; izr. = izraelita; tdm. = tandijmentes; kim. = kimaradt; mh. = meghalt.

- 16 Grünwald Miklós 1904. Bpest, izr.
 17 Hammerschlag János 1903. Wien, ágh. ev.
 18 Heitler Andor 1904. Bpest, izr.
 19 Hoffmann László 1904. Bpest, izr.
 20 Kató Gyula 1904. Bpest, ev. ref.
 21 Kerber Henrik 1904. Bpest, ágh. ev.
 22 Lamann László 1904. Kolozsvár, ágh. ev. tdm.
 23 Ledofsky István 1905. Bpest, izr. kim.
 24 Lichtschein László 1903. Bpest, izr.
 25 Ligeti Jenő 1905. Bpest, izr.
 26 Ligeti László 1905. Bpest, izr.
 27 Moravitz Károly 1904. Bpest, ágh. ev. tdm.
 28 Némethy György 1904. Bpest, r. k.
 29 Oravec István 1904. Bpest, ágh. ev. tdm.
 30 Pál Endre 1904. Bpest, izr.
 31 Porédos József 1904. Bpest, ágh. ev. tdm.
 32 Propper Imre 1904. Bpest, izr.
 33 Ribári Károly 1905. Bpest, izr. kim.
 34 Rosenfeld György 1904. Bpest, izr.
 35 Rosner Gyula 1904. Bpest, ágh. ev.
 36 Schmidt István 1904. Bpest, izr.
 37 Scholtz Ákos 1903. Miskolc, ágh. ev.
 38 Schwarz Ernő 1904. Bpest, izr.
 39 Selmeczi Pál 1904. Bpest, izr.
 40 Solti László 1904. Bpest, r. k.
 41 Steiner József 1905. Bpest, izr.
 42 Szabadi László 1904. Bpest, ev. ref.
 43 Szántó Pál 1904. Bpest, izr.
 44 Vahl István 1905. Bpest, izr.
 45 Wassermann Pál 1904. Bpest, izr.
 46 Weinek József 1904. Bpest, r. k.
 47 Weisz Pál 1904. Bpest, izr.
 48 Windt Sándor 1904. Bpest, ágh. ev.

III. elemi fiúosztály.

- 1 Ahtzehner László 1903. Bpest, r. k.
 2 Balogh Béla 1903. Bpest, r. k.
 3 Barabás György 1903. Bpest, izr.
 4 Biovszky Ottó 1903. Bpest, ágh. ev.
 5 Bokor Pál 1903. Bpest, izr.
 6 Brachfeld György 1903. Bpest, izr.
 7 Danis Győző 1903. Bpest, ágh. ev.
 8 Eichele Károly 1903. Süttő (Komárom m.), ágh. ev.
 9 Freund Károly 1903. Bpest, izr.
 10 Frey Imre 1903. Bpest, ágh. ev.
 11 Frommer József 1904. Bpest, izr.
 12 Führer Andor 1902. Bpest, ref.
 13 Gasché Nándor 1903. Bpest, r. k.
 14 Greuther Erich 1903. Basel, ágh. ev.
 15 Grosz István 1903. Bpest, izr.
 16 Hadinger Jenő 1903. Bpest, izr.
 17 Herpy Gyula 1903. Bpest, r. k.
 18 Heuffel Géza 1903. Bpest, ágh. ev.
 19 Hirsch György 1903. Bpest, izr.
 20 Kasznár Ervin 1903. Bpest, izr.
 21 Kneppó Imre 1903. Újpest, ágh. ev.
 22 Kobelrausch László 1903. Bpest, ágh. ev.
 23 Kramer József 1904. Bpest, izr.
 24 Ledermann László 1903. Bpest, izr.
 25 Löwy Imre 1903. Bpest, izr.
 26 Martiny Pál 1903. Bpest, ágh. ev.
 27 Marton Endre 1904. Bpest, izr.
 28 Moskovitz Győző 1903. Bpest, izr.
 29 Neufeld Pál 1903. Bpest, izr.
 30 Orphanides J. Iván 1904. Berlin, ágh. ev.
 31 Pesti Nándor 1903. Kispeszt, ágh. ev.
 32 Politzer Miklós 1904. Bpest, izr.
 33 Radó Kálmán 1903. Bpest, izr.
 34 Remete Tibor 1904. Bpest, ref.
 35 Rédei Béla 1903. Bpest, r. k.
 36 Rockstroh Félix 1903. Bpest, ágh. ev.
 37 Rónai István 1903. Bpest, r. k.
 38 Rónai Jenő 1903. Bpest, izr.
 39 Rysavy József 1903. Bpest, r. k.
 40 Schulek Tibor 1904. Bpest, ágh. ev.
 41 Sebestyén Miklós 1903. Bpest, izr.
 42 Solti Lajos 1903. Bpest, r. k.
 43 Stein Artur 1903. Wien, ágh. ev.
 44 Steinert Gyula 1903. Bremen, ágh. ev.
 45 Szarányi István 1903. Bpest, ágh. ev.
 46 Szabó Sándor 1902. Bpest, izr.
 47 Székács Imre 1903. Bpest, izr.
 48 Szűsz Lajos 1903. Bpest, ágh. ev.
 49 Taub Győző 1903. Bpest, ágh. ev.
 50 Tenk László 1903. Bpest, ágh. ev.
 51 Teichner Géza 1904. Bpest, izr.
 52 Török György 1903. Bpest, izr.
 53 Treppen Károly 1903. Bpest, izr.
 54 Vas György 1903. Bpest, izr.
 55 Vágó László 1903. Bpest, izr.
 56 Vértes Tibor 1903. Bpest, ágh. ev.
 57 Wachsmann László 1903. Bpest, izr.
 58 Welter Alfonz 1903. Wien r. k.
 59 Winter István 1903. Bpest, izr.
 60 Wollner Ferenc 1903. Bpest, izr.

IV. elemi fiúosztály.

- 1 Arany Alfréd 1903. Bpest. izr.
- 2 Back István 1902. Bpest, izr.
- 3 Balla György 1902. Bpest. izr.
- 4 Bársony József 1902. Bpest, izr.
- 5 Becht Endre 1902. Bpest, ágh. ev.
- 6 Beermann Károly 1903. Bpest, izr.
- 7 Beifeld György 1902. Bpest, izr.
- 8 Benedek Ferenc 1902. Bpest, izr.
- 9 Bertram Artur 1902. Bpest, ágh. ev. tdm.
- 10 Blau Pál 1902. Bpest, izr.
- 11 Dalnoki István 1901. Bpest, r. k.
- 12 Dengyel Pál 1901. Bpest, ágh. ev.
- 13 Dömötör László 1902. Bpest, ágh. ev.
- 14 Dóri Pál 1903. Bpest, izr.
- 15 Dulcz Egon 1902. Bpest, ágh. ev.
- 16 Faragó Ferenc 1902. Bpest, izr.
- 17 Frank Ödön 1902. Bpest, ágh. ev.
- 18 Fried Frigyes 1903. Bpest, izr.
- 19 Gally János 1902. Bpest, ágh. ev.
- 20 Gál Endre 1902. Bpest, izr.
- 21 Guttmann Bertalan 1903. Bpest, izr.
- 22 Henk Vilmos 1902. Bpest, ágh. ev.
- 23 Hermann László 1902. Bpest, izr.
- 24 Herzberger József 1901. Bpest, ágh. ev.
- 25 Himler György 1902. Bpest, izr.
- 26 Himpelmann Ferenc 1902. Bpest, ágh. ev. tdm.
- 27 Hoffmann Győző 1902. Bpest, izr.
- 28 Horváth Imre 1902. Bpest, izr.
- 29 Horváth László 1902. Bpest, r. k.
- 30 Huszerl Pál 1902. Bpest, izr.
- 31 Kernács Pál 1902. Bpest, ev. ref.
- 32 Kertész László 1902. Bpest, r. k.
- 33 Klein László 1902. Bpest, izr. kim.
- 34 Klingler Hugó 1902. Bpest, ágh. ev.
- 35 Kneppó Dániel 1902. Zaj-Ugróc, ágh.
- 36 Koppenstein Benő 1902. Bpest, izr.
- 37 Kostenszky Kálmán 1902. Pozsony, ágh. ev.
- 38 Krizmanits Gusztáv 1902. Bpest, ágh. ev.
- 39 Lahmann György 1902. Kolozsvár, ágh. ev. tdm.
- 40 Lichtman László 1902. Bpest, izr. kim.
- 41 Luzsa Endre 1902. Bpest, ágh. ev.
- 42 Márkus Endre 1903. Bpest, izr.
- 43 Melisser Rezső 1902. Bpest, ágh. ev.
- 44 Némethy Károly 1902. Bpest, r. k.
- 45 Pichler Kornél 1902. Bpest, r. k.
- 46 Pigler László 1902. Bpest, ágh. ev.
- 47 Platschek Imre 1902. Bpest, izr.
- 48 Popper László 1902. Bpest, izr.
- 49 Raskó Géza 1901. Bpest, r. k.
- 50 Raskó Tibor 1902. Bpest, r. k.
- 51 Reich Imre 1902. Bpest, izr.
- 52 Réthay Sándor 1903. Bpest, r. k.
- 53 Riemer József 1902. Veszprém, izr.
- 54 Ross János 1902. Bpest, ágh. ev.
- 55 Roth Vilmos 1902. Bpest, ágh. ev.
- 56 Schönfeld Sándor 1902. Bpest, ágh. ev.
- 57 Schwartz Imre 1902. Bpest, izr.
- 58 Sebő Lajos 1902. Bpest, izr.
- 59 Steinert Ottó 1901. Bréma, ágh. ev.
- 60 Strausz Béla 1902. Bpest, izr.
- 61 Surányi Tibor 1902. Bpest, izr.
- 62 Szauberer Ferenc 1902. Bpest, r. k.
- 63 Szimon Jenő 1902. Bpest, r. k.
- 64 Szterényi Sándor 1902. Bpest, r. k.
- 65 Taussig György 1902. Bpest, izr.
- 66 Tolnai Gábor 1902. Bpest, ágh. ev. tdm.
- 67 Tolnay Lajos 1902. Bpest, ágh. ev.
- 68 Trepper Pál 1902. Bpest, izr.
- 69 Urbán Tibor 1902. Bpest, izr.
- 70 Vastagh László 1902. Bpest, r. k.
- 71 Wohl Pál 1902. Bpest, izr.
- 72 Wurfer Béla 1902. Bpest, ágh. ev.

I. elemi leányosztály.

1 Balz Márta 1905. Bpest, ág.	19 Klein Magdolna 1905. Bpest, izr.
2 Barabás Katalin 1905. Bpest, izr.	20 Kürti Hedvig 1905. Bpest, izr.
3 Bauer Erzsébet 1905. Bpest, izr.	21 Lustig Lili 1905. Bpest, izr.
4 Beck Arabella 1905. Bpest, izr.	22 Moskowitz Livia 1905. Bpest, izr.
5 Berzeviczy Emerencia 1905. Buda-
pest, r. k.	23 Nagy Borbála 1905. Bpest, izr.
6 Broschko Klára 1905. Bpest, ág. tdm.	24 Róna Katalin 1905. Bpest, izr.
7 Domány Eszter 1905. Bpest, izr.	25 Rosenberg Emilia 1905. Bpest, izr.
8 Eichele Szidónia 1905. Süttő, ág. tdm.	26 Rysavy Anna 1905. Bpest, r. k.
9 Echstein Irma 1905. Bpest, izr.	27 Schreiber Erzsébet 1905. Bpest, izr.
10 Eisenmann Lili 1905. Bpest, izr.	28 Sebestyén Anna 1905. Bpest, izr.
11 Fagyas Mária 1905. Bpest, ev. ref.	29 Simai Edit 1905. Bpest, izr.
12 Fodor Júlia 1905. Bpest, ev. ref. kim.	30 Sinayberger Margit 1905. Bpest, izr.
13 Fried Hermina 1905. Bpest, izr.	31 Surányi Erzsébet 1905. Budapest,
r. k. tdm.
14 Grün Edit 1905. Bpest, izr.	32 Straner Adrienne 1905. Bpest, ág.
15 Hammerschlag Anna 1905. Buda-
pest, ág.	33 Strausz Erzsébet 1905. Bpest, izr.
16 Harámy Etelka 1905. Bpest, ág.	34 Vadnai Edit 1905. Bpest, izr.
17 Káldor Erzsébet 1905. Bpest, izr.	35 Weisz Erzsébet 1905. Bpest, izr.
18 Kertész Vilma 1905. Bpest, r. k.	36 Weisz Klára 1905. Bpest, izr.

II. elemi leányosztály.

1 Adler Klára 1904. Bpest, izr.	28 Krizsán Angyalka 1904. Bpest, ágh.
2 Auer Ilona 1903. Bpest, izr.	29 Lampl Magda 1904. Zsámbék, izr.
3 Baldauf Matild 1904. Bpest, ágh.	30 Mandowszky Gertrud 1904. Buda-
pest, izr.
4 Barabás Zsuzsa 1904. Bpest, izr.	31 Manno Darinka 1904. Bpest, g. k.
5 Benke Gizella 1904. Bpest, ref.	32 Meinhardt Magda 1904. Bpest, ágh.
6 Berendsen Márta 1902. Hamburg, ágh.	33 Melczér Piroska 1904. Bpest, ágh.
7 Blumenau Elza 1903. Bpest, ágh.	34 Mikolik Lenke 1904. Budapest,
ágh. tdm.
8 Blumenau Margit 1903. Bpest, ágh.	35 Politzer Rózsi 1905. Bpest, izr.
9 Brichta Lenke 1904. Bpest, izr.	36 Presster Piroska 1904. Bpest, ágh.
10 Broschko Márta 1903. Bpest, ágh. tdm.	37 Sauer Mariska 1904. Bpest, r. k.
11 Endrődi Ilona 1904. Bpest, ágh. tdm.	38 Seiner Renée 1904. Bpest, izr.
12 Erdélyi Amália 1904. Bpest, izr.	39 Simon Juliska 1904. Erzsébetfalva,
ágh. tdm.
13 Ferenczi Margit 1904. Bpest, izr.	40 Somogyi Ágnes 1904. Bpest, izr.
14 Fischer Gizella 1903. Bpest, izr.	41 Sputz Erzsébet 1904. Bpest, izr.
15 Frank Ilonka 1904. Bpest, ágh. tdm.	42 Szöts Valéria 1904. Bpest, izr.
16 Gerber Erzsébet 1903. Bpest, izr.	43 Taub Irén 1904. Bpest, ágh.
17 Gerstenberger Mária 1904. Buda-
pest, ágh.	44 Urbach Veronka, 1904. Bpest, izr.
18 Himler Mariska 1904. Dunaharaszti,
izr. kim.	45 Vajda Klára 1904. Bpest, izr.
19 Horváth Emilia 1904. Bpest, ágh. tdm.	46 Vass Magda 1904. Bpest, izr. kim.
20 Ihrig Judit 1903. Bpest, ágh.	47 Vas Magdi 1904. Bpest, izr.
21 Kardos Elfrida 1903. München,
ágh. kim.	48 Vikár Magda 1904. Bpest, r. k.
22 Kármán Margit 1903. Bpest, izr.	49 Wágner Mariska 1904. Bpest, ágh.
23 Kellner Margit 1904. Bpest, ágh.	50 Wayand Margit 1904. Bpest, ágh.
24 Klein Rózsi 1904. Bpest, izr. kim.	51 Weinberger Dóra 1904. Bpest, izr.
25 Kolofon Margit 1903. Bpest, r. k.	52 Widder Lili 1904. Bpest, izr.
26 Kollár Erzsébet 1904. Bpest, izr.	53 Willerstorfer Edit 1904. Bpest, r. k.
27 Krakauer Magda 1904. Bpest, izr.	54 Zechmeister Judit 1903. Bpest, ágh.

III. elemi leányosztály.

- 1 Auer Anna 1903. Bpest, izr.
- 2 Back Zsuzsanna 1903. Bpest, izr.
- 3 Baldauf Teréz 1903. Bpest, ágh.
- 4 Balz Emilia 1903. Braunschweig, ágh.
- 5 Berger Margit 1902. Bpest, izr.
- 6 Berger Stefánia 1903. Bpest, izr.
- 7 Bleissner Mária 1903. Bpest, ágh. tdm.
- 8 Bodansky Margit 1903. Bpest, izr.
- 9 Cederborg Dragmar 1903. Drezda, ágh.
- 10 Csató Erzsébet 1903. Bpest, ágh. tdm.
- 11 Dán Alice 1903. Bpest, izr.
- 12 Erdély Arabella 1903. Bpest, izr.
- 13 Gárdos Erzsébet 1903. Bpest, izr.
- 14 Gerő Arabella 1903. Bpest, izr. kim.
- 15 Gerstenberger Lujza 1902. Bpest, ágh.
- 16 Gervai Hedvig 1903. Bpest, izr.
- 17 Goldner Erzsébet 1903. Bpest, izr.
- 18 Greuther Ella 1902. Basel, ágh.
- 19 Grünwald Mária 1903. Bpest, izr.
- 20 Halászi Erzsébet 1902. Bpest, r. k.
- 21 Hartai Erzsébet 1903. Bpest, ágh. tdm.
- 22 Hattvasy Erzsébet 1903. Bpest, r. k.
- 23 Kesselbauer Erika 1902. Bpest, ágh.
- 24 Klein Ilona 1903. Bpest, izr.
- 25 Kolofon Ilona 1901. Bpest, r. k.
- 26 Koppenstein Hilda 1903. Budapest, izr. m. v.
- 27 Lepter Irén 1903. Bpest, ágh.
- 28 Lichtenberg Nadina 1903. Bpest, ref.
- 29 Lukács Klára 1903. Bpest, izr.
- 30 Luzsa Piroška 1903. Bpest, ágh.
- 31 Mágócsy-Dietz Kornélia 1903. Budapest, ágh.
- 32 Nagy Klára 1903. Bpest, izr.
- 33 Naszády Katalin 1903. Bpest, ágh.
- 34 Neményi Lili 1903. Bpest, izr.
- 35 Rados Anna 1903. Bpest, ágh. tdm.
- 36 Rapp Sarolta 1903. Bpest, izr.
- 37 Ringelheim Anna 1903. Bpest, ágh.
- 38 Ringer Erzsébet 1903. Bpest, izr.
- 39 Röh Erzsébet 1903. Bpest, ref.
- 40 Sándor Erzsébet 1903. Bpest, izr.
- 41 Schneider Henrika 1903. Budapest, ágh. tdm.
- 42 Sevela Zsuzsanna 1903. Turóc-Szent-Márton, ágh. tdm.
- 43 Simon Etel 1902. N.-Dorog, ágh. tdm.
- 44 Steiner Katalin 1903. Bpest, izr.
- 45 Szabadi Irma 1903. Bpest, ágh.
- 46 Szandtner Gizella 1902. Verne, ágh.
- 47 Szigeti Lili 1903. Bpest, izr.
- 48 Tass Anna 1903. Bpest, ágh. tdm.
- 49 Urbach Antónia 1904. Bpest, izr.
- 50 Weisz Sarolta 1903. Bpest, izr.
- 51 Willerstorfer Herta 1903. Bpest, r. k.
- 52 Zsigmondy Etelka 1903. Budapest, ágh. ev.

IV. elemi leányosztály.

- 1 Áprily Amália 1901. Pilisborosjenő r. k.
- 2 Balázs Anna 1902. Bpest, izr.
- 3 Bálint Magda 1902. Bpest, izr.
- 4 Berger Olga 1903. Bpest, ágh. ev.
- 5 Bexheft Margit 1902. Bpest, r. k. tdm.
- 6 Biró Lili 1902. Bpest, izr.
- 7 Blitz Anna 1902. Bpest, izr.
- 8 Brichta Ilona 1902. Bpest, izr.
- 9 Dombi Karolin 1902. Kisvárdá, ágh.
- 10 Dömötör Klára 1901. Baja, ev. ref. kim.
- 11 Friedman Magda 1901. Bpest, izr. megh.
- 12 Frommer Lili 1901. Bpest, izr.
- 13 Glass Márta 1902. Bpest, izr.
- 14 Glüick Erzsébet 1901. Bpest, ágh. ev.
- 15 Gottlieb Piroška 1902. Bpest, izr.
- 16 Héber Ida 1902. Nadrág, ágh. ev.
- 17 Heitler Jolán 1902. Bpest, izr.
- 18 Hirsch Klára 1902. Bpest, izr.
- 19 Kalász Anna 1900. Bpest, ágh. ev.
- 20 Kellner Piroška 1902. Bpest, ágh. ev.
- 21 Kollár Verona 1902. Bpest, izr.
- 22 Kramer Janka 1902. Bpest, izr.
- 23 Kulai Klára 1902. Bpest, izr.
- 24 László Stella 1902. Bpest, izr.
- 25 Löwy Sarolta 1902. Bpest, izr.
- 26 Palm Lujza 1902. Bpest, r. k.
- 27 Pollatsek Magda 1902. Bpest, izr.
- 28 Propper Lili 1902. Bpest, izr.
- 29 Röh Lenke 1901. Bpest, ev. ref.
- 30 Scholtz Lenke 1902. Bpest, ágh. ev.
- 31 Salamon Márta 1902. Bpest, izr.
- 32 Sebestyén Magda 1902. Bpest, izr.
- 33 Simai Ilona 1902. Bpest, izr.
- 34 Sodics Erzsébet 1902. Bpest, ágh. ev. tdm.
- 35 Spitz Margit 1901. Bpest, izr.
- 36 Szelényi Karolin 1902. Bpest, ágh. ev.
- 37 Tass Ilona 1902. Bpest, ágh. ev. tdm.
- 38 Urbach Erzsébet 1902. Bpest, izr.
- 39 Vargay Anna 1902. Bpest, r. k. kim.
- 40 Vécsey Irén 1903. Bpest, ágh. ev.
- 41 Vértes Filomena 1901. Bpest, ágh. ev. tdm.
- 42 Wagner Olga 1902. Bpest, ágh. ev.

Polgári leányiskola.

I. polgári leányosztály.

1 Andori Vera 1901. Bpest, gör. kel.	27 Kolofon Lenke 1900. Bpest. r. k.
2 Back Mariska 1901. Bpest, izr.	28 Králik Hilda 1898. Bpest, ágh. tdm.
3 Baldauf Ilonka 1901. Bpest, ágh.	29 Marton Erzsébet 1901. Bpest, izr.
4 Balla Stefánia 1901. Bpest izr.	30 Orczy Lili 1900. Bpest, ágh.
5 Bereczki Mária 1901. Bpest, ref. tdm.	31 Palkovics Ilona 1901. Alsó-Szeli,
ágh. tdm.
6 Berendsen Mária 1898. Hamburg,
ágh.	32 Paulik Margit 1900. Bpest, ágh.
7 Bergl Margit 1901. Siklós, izr.	33 Pekár Emma 1900. Bpest, r. k.
8 Berndorfer Ilona 1901. Bpest, izr.	34 Pekár Marianna 1902. Bpest, r. k.
9 Dániel Margit 1900. Bpest, ágh.	35 Rados Erzsébet 1901. Budapest,
ágh. tdm.
10 Deutsch Izabella 1900. Bpest, izr.	36 Rechterisz Etelka 1901. Budapest,
ágh. tdm.
11 Deutsch Piroska 1901. Bpest, izr.	37 Rónai Anna 1901. Bpest, izr.
12 Engel Anna 1901. Bpest, izr.	38 Róth Erzsébet 1901. Bpest, izr.
13 Fazekas Lujza 1901. Bpest, ágh. tdm.	39 Schleifer Stefánia 1901. Bpest, izr.
14 Ferstl Irén 1901. Nagy-Szombat ágh.	40 Schusztér Hermin 1900. Bpest, ágh.
15 Frei Lucie 1901. Bpest, r. k.	41 Szabadi Erzsébet 1900. Bpest, ref.
16 Fried Ilona 1901. Bpest, izr.	42 Szalai Vilma 1899. Bpest, ágh.
17 Führer Ilona 1901. Bpest, ref.	43 Szauberer Margit 1901. Bpest, r. k.
18 Gerás Mária 1901. Bpest, ágh. tdm.	44 Velencei Livia 1901. Bpest, izr.
19 Gósi Julianna 1899. Sár-Szent-Lőrinc,
ágh.	45 Vincze Irma 1900. Nagy-Pirit, ágh.
20 Hadinger Juliska 1900. Bpest, ágh.
tdm.	46 Vörös Márta 1901. Nagy-Geresd, ágh.
21 Hahn Klára 1901. Bpest, ágh.	47 Wágner Vilma 1900. Bpest, ágh.
22 Ittner Irén 1901. Bpest, izr.	48 Weil Piroska 1901. Komárom, izr.
23 Kirschner Stefánia 1901. Szepes-
Szombat, ágh.	49 Weisz Frida 1901. Pozsony, izr.
24 Klein Irma 1901. Bpest, izr. kim.	50 Weisz Kata 1901. Bpest, izr.
25 Klein Lili 1900. Bpest, izr.	51 Wiegmann Anna 1901. Bpest, ágh.
26 Klein Margit 1901. Bpest, izr.	52 Willinger Irén 1901. Bpest, ágh.
	53 Winter Magda 1901. Bpest, r. k.

II. polgári leányosztály

1 Aschner Teréz 1900. Bpest, izr.	9 Csányi Zsófia 1899. Bpest, ág. hitv.
ev. tdm.
2 Bartos Sarolta 1900. Bpest, izr.	10 Deutsch Klára 1900. Bpest, izr.
3 Bächer Lili 1900. Bpest, izr.	11 Dirnfeld Ibolya 1900. Bpest, izr.
4 Bedecs Mária 1900. Alsó-Szele
(Pozsony vm.), ág. hitv. ev.	12 Eisenmann Erzsébet 1900. Bpest, izr.
5 Bertram Paula 1900. Bpest, ág.
hitv. ev. tdm.	13 Fehér Ilonka 1900. Keresztfalu, izr.
6 Bleissner Anna 1900. Bpest, ág.
hitv. ev. tdm.	14 Felde Erzsébet 1900. Köttse (Somogy
vm.), ág. hitv. ev. tdm.
7 Blitz Ottilia 1899. Bpest, izr.	15 Feldmann Anna 1900. Bpest, izr.
8 Brichta Lili 1899. Bpest, izr.	16 Filay Erzsébet 1899. Budapest, ág.
hitv. ev.

- 17 Freytag Henrika 1900. Bpest, ág. hitv. ev. tdm.
 18 Fröhlich Mária 1900. Budapest, ág. hitv. ev.
 19 Gally Anna 1900. Bpest, ág. hitv. ev.
 20 Glósz Edith 1899. Budapest, ág. hitv. ev. tdm.
 21 Gömöry Sarolta 1900. Bpest, ág. hitv. ev. tdm.
 22 Gubits Etelka 1900. Vác, ev. ref.
 23 Horváth Gizella 1897. Budapest, ág. hitv. ev. tdm.
 24 Ittner Margit 1900. Bpest, izr.
 25 Juretzky Paula 1900. Budapest, ág. hitv. ev.
 26 Katona Boriska 1900. Bpest, izr.
 27 Kemény Mária 1900. Dunaharaszti, római kath.
 28 Keszler Aranka 1900. Budapest, ág. hitv. ev.
 29 Kolofon Anna 1899. Bpest, római kath.
 30 König Lili 1901. Bpest, izr.
 31 Krammer Ilona 1900. Bpest, izr.
 32 Kulcsár Mária 1900. Bpest, ág. hitv. ev.
 33 Lamann Mária 1900. Kolozsvár, ág. hitv. ev. tdm.
 34 Lenhardt Ilona 1900. Budapest, ág. hitv. ev.
 35 Löffler Jolán 1900. Bpest, izr.
 36 Martiny Klára 1900. Budapest, római kath.
 37 Mellinger Margit 1900. Bpest, izr.
 38 Oberländer Margit 1899. Budapest, ág. hitv. ev. tdm.
 39 Podvinecz Stefi 1900. Bpest, izr.
 40 Popper Ilona 1900. Prága, izr.
 41 Reis Sarolta 1900. Bpest, izr.
 42 Röh Margit 1900. Bpest, ág. hitv. ev.
 43 Rosenfeld Erzsébet 1900. Bpest, izr.
 44 Solyomossy Judit 1900. Székelyudvarhely, ev. ref.
 45 Schneider Paula 1899. Budapest, ág. hitv. tdm.
 46 Schönfeld Olga 1900. Budapest, ág. hitv. ev. kim.
 47 Schultheisz Róza 1900. Bpest, izr.
 48 Schwarz Eleonora 1899. Baden (Wien), ág. hitv. ev.
 49 Sinayberger Ilona 1900. Bpest, izr.
 50 Steinert Katalin, 1899. Bremen, ág. hitv. ev.
 51 Strausz Klára 1900. Bpest, izr.
 52 Szabó Karolin 1900. Budapest, ág. hitv. ev. tdm.
 53 Székely Olga 1900. Bpest, izr.
 54 Szinek Erzsébet 1900. Budapest, ág. hitv. ev.
 55 Takács Erzsébet 1899. Budapest, ág. hitv. ev.
 56 Vécsey Erzsébet 1900. Budapest, ág. hitv. ev.
 57 Weisz Ilona 1900. Bpest, izr.
 58 Zsigmondy Margit 1900. Budapest, ág. hitv. ev.
 59 Szabadi Bella 1899. Bpest, ev. ref. mh.

III. polgári leányosztály.

- 1 Bálint Amália 1899. Bpest, izr.
 2 Bauer Ilona 1899. Bpest, izr.
 3 Beimel Vilma 1898. Bpest, izr.
 4 Benedek Jolán 1899. Bpest, izr.
 5 Blau Aranka 1898. Bpest, izr.
 6 Bleissner Margit 1899. Bpest, ág. tdm.
 7 Bonin Klára 1899. Újpest, ág. ev.
 8 Czettel Anna 1899. Bpest, izr.
 9 Ferstl Adél 1899. Nagyszombat, ág.
 10 Glass Piroska 1899. Bpest, izr.
 11 Glüek Anna 1898. Wien, izr.
 12 Goldfinger Józsa 1899. Bpest, izr.
 13 Herrman Ilona 1898. Bpest, izr.
 14 Herrmann Valéria 1899. Bpest, ág.
 15 Hromy Elza 1899. Bpest, ág. ev.
 16 Jeszenszky Magda 1899. Bpest, rk. kim.
 17 Kállai Franciska 1899. Bpest, izr.
 18 Kéler Judit 1899. Kassa, ev. ref.
 19 Klein Elza 1899. Bpest, izr.
 20 Kobelrausch Anna 1899. Bpest, ág.
 21 Koska Magdolna 1898. Apc. ág. ev.
 22 Kóhegyi Erzsébet 1899. Bpest, izr.
 23 Kramm Frida 1899. Schneidemühl (Poroszorsz.) ág.
 24 Lendl Vilma 1898. Bpest, ág. ev. tdm.
 25 Lippert Etelka 1899. Bpest, ág.
 26 Malatinszky Margit 1892. Budapest, ág. hitv.
 27 Massányi Margit 1898. Bpest, ág.
 28 Matolcsy Judit 1897. Bpest, ref.
 29 Matolcsy Sarolta 1898. Bpest, ref.
 30 Mojnár Etelka 1899. Bpest, ág.
 31 Morhács Emilia 1899. Mosóc, ág. tdm.
 32 Müller Etelka 1899. Bpest, ág.
 33 Nagy Lili 1898. Bpest, izr.
 34 Neményi Sarolta 1899. Bpest, izr.
 35 Oesterreicher Renée 1898. Bpest, izr.
 36 Perlbeg Janka 1899. Hamburg, izr.
 37 Petrecz Ida 1899. Bpest, ág.
 38 Podvinecz Piroska 1899. Bpest, izr.
 39 Ponger Alice 1899. Bpest, izr.
 40 Presster Ibolyka 1899. Bpest, ág.
 41 Radó Lili 1898. Bpest, izr.
 42 Rehner Paula 1899. Szentágota, ág. kim.
 43 Roth Margit 1899. Bpest, izr.

- 44 Sándor Magda 1899. Bpest, izr.
 45 Schmidt Ilona 1899. Bpest, ágh.
 46 Seidner Irén 1899. Bpest, izr.
 47 Szabadi Frida 1898. Bpest, ref.
 48 Székely Olga 1900. Bpest, izr.
 49 Szikora Irma 1898. Bpest, ágh.
 50 Szöts Anna 1899. Bpest, izr.

- 51 Tirser Lenke 1900. Bpest, ágh.
 52 Vajda Ilonka 1898. Bpest, izr.
 53 Vöröss Sarolta 1899. Somorja, ágh.
 54 Wack Mariska 1897. Bpest, ágh.
 55 Wagner Irén 1898. Trencsén, ágh.
 56 Wellisch Klára 1899. Bpest, izr.
 57 Zlinsky Zsuzsanna 1898. Bpest ágh.

IV. polgári leányosztály.

- 1 Alexa Mária 1898. Bpest, ág. ev.
 2 Andauer Marianne 1897. Milstadt, ref.
 3 Bamberger Frida 1898. Bpest, izr.
 4 Berger Jolán 1897. Bpest, izr.
 5 Brett Irén 1898. Bpest, izr.
 6 Dinjér Erzsébet 1898. Bpest, r. k.
 7 Elias Erzsébet 1898. Bpest, izr.
 8 Feldmann Margit 1898. Bpest, izr.
 9 Fenyves Renée 1899. Eperjes, izr. kim.
 10 Gállik Hilda 1898. Újpest, ágh.
 11 Garms Gertrud 1894. Bpest, ágh.
 12 Herz Irén 1898. Kísszalók, izr.
 13 Holzinger Mária 1896. Bpest, ágh.
 14 Jeszenszky Márta 1898. Bpest, r. k.
 kim.
 15 Hirschner Klára 1897. Sz.-Szombat,
 ágh.
 16 Kloyber Teréz 1897. Városszalónak,
 ágh.
 17 Kobelrausch Margit 1897. Bpest, ágh.
 18 Kulcsár Stefánia 1898. Bpest, ágh.
 19 Ledniczky Erzsébet 1898. Budapest,
 ágh. tdm.
 20 Leitner Etelka 1897. Bpest, ref.
 21 Löwy Margit 1898. Bpest, izr.

- 22 Molnár Rózsi 1898. Bpest, izr.
 23 Müllner Margit 1897. Bpest, ágh.
 24 Nagel Rózsi 1899. Bpest, izr.
 25 Nagler Etelka 1898. Bpest, izr.
 26 Nösner Malvin 1898. Beszterce, ágh.
 27 Noszál Albina 1898. Bpest, ágh.
 28 Paris Lujza 1898. Bpest, ágh.
 29 Prister Margit 1898. Bpest, izr.
 30 Reiter Mariska 1898. Bpest, izr.
 31 Rosenstein Mariska 1898. Bpest, izr.
 32 Róth Margit 1898. Bpest, izr.
 33 Salomon Margit 1898. Bpest, r. k.
 34 Schmidt Anna 1898. Bpest, ágh.
 35 Schwarz Ilona 1898. Bpest, izr.
 36 Simó Margit 1898. Bpest, ágh.
 37 Spitz Franciska 1898. Bpest, izr.
 38 Steinhilber Karolin 1897. Bpest, ágh.
 39 Székely Alice 1898. Bpest, izr.
 40 Székely Irén 1898. Bpest, izr.
 41 Ulbrich Gizella 1897. Budapest,
 ágh. tdm.
 42 Unger Klára 1898. Bpest, izr.
 43 Wellisch Lili 1897. Bpest, izr.
 44 Woboril Kornélia 1897. Bpest. ágh.

A budapesti deáktéri ág. hitv. ev. elemi nép- és polg. leányiskola utolsó tanóráinak rendje

az 1911/12. tanév végén.

A budapesti deáktéri ág. hitv. ev. testvéregyházak képviselő-testülete 1906. évi május hó 21-én tartott ülésében határozatilag kimondta, hogy ne tartsunk *nyilvános vizsgákat*, hanem csak az utolsó tanórákban a kiküldött vizsgabiztosok elnöklete mellett u. n. összefoglaló utolsó tanórákat.

Ennek a határozatnak értelmében a folyó tanév végén az összefoglaló utolsó tanórákat következő sorrendben tartjuk meg:

1. *Hétfőn*, jun. 10-én d. e. 8—12 óráig a IV. II. I. III. polg. leányosztály prot. növendékeinek vallásóráját *Martony Elek* vallástanár.
2. *Szerdán*, jun. 12-én d. e. 8—11 óráig a négy polg. leányosztály utolsó tanóráit a polg. isk. testület.
3. *Csütörtökön*, jun. 13-án d. e. 8—10 óráig az I. el. fiuosztályét tartja *Lamann György*.
" jun. 13-án d. e. 8—10 óráig a II. el. fiuosztályét tartja *Kalma Pál*.
" jun. 13-án d. e. 8—11 óráig a III. el. fiuosztályét tartja *Szűsz Lajos*.
" jun. 13-án d. e. 8—11 óráig a IV. el. fiuosztályét tartja *Windt József*.
4. *Pénteken*, jun. 14-én d. e. 8—10 óráig az I. el. leányosztályét tartja *Jakobei Margit*.
" jun. 14-én d. e. 8—10 óráig a II. el. leányosztályét tartja *Döbrentey Irén*.
" jun. 14-én d. e. 8—11 óráig a III. el. leányosztályét tartja *Trauschenfels Elza*.
" jun. 14-én d. e. 8—11 óráig a IV. el. leányosztályét tartja *Mokry Eszter*.
5. *Szombaton jun. 15-én d. e. 9 órakor lesz az évváró hálaadó istentisztelet; utána a diszteremben a polg. leányosztályok évváró ünnepélye és a bizonyítványok kiosztása.*

6. Az utolsó rajz- illetve kézimunka órák következő sorrendben lesznek :
Szerdán, jun. 5-én 11—12 óráig a III. oszt. rajz- és kézimunka-,
Pénteken, „ 7-én 10—12 „ „ IV. „ rajz-,
 „ „ „ 10—12 „ „ II. „ kézimunka-,
Hétfőn, jun. 10-én 11—1 óráig a IV. oszt. kézimunka-,
Kedden, „ 11-én 10—12 „ az I. „ „
 „ „ „ 10—12 „ a II. „ rajz-,

A rajz- és kézimunkatanítás eredményét az illető tanítónők az utolsó rajz- illetve kézimunka órákban mutatják be az érdeklődőknek.

7. Az utolsó tornaórákat tartja :

- Szerdán*, jun. 5-én 12—1 óráig a III. polg. leány o. *Köpe Anna*.
Hétfőn, „ 10-én 9—10 „ „ IV. el. „ „ „ „
 „ „ „ 10—11 „ „ II. polg. „ „ „ „
 „ „ „ 11—12 „ az I. „ „ „ „ „
Kedden, jun. 11-én 11—12 óráig a III. el. fiu o. *Windt József*.
 „ „ „ 12—1 „ „ IV. „ „ „ „ „

8. A róm. kath. növendékek utolsó hittanórájuk :

Hétfőn, jun. 10-én d. e. 11—12 óráig az elemi és 12—1 óráig a polgári osztályoké *Aubermann Miklós* hittanár alatt (az I. polg. oszt. tantermében).

9. Az izraelita növendékek utolsó hittanórái :

- Vasárnap*, jun. 9-én 8—12 óráig az I.—IV. polg. leányosztályé.
Hétfőn, „ 10-én 8—9 „ „ I. el. fiu- és leányosztályé.
 „ „ „ 9—10 „ a II. „ „ „ „
Kedden, „ 11-én 8—9 „ „ III. „ „ „ „
 „ „ „ 9—10 „ „ IV. „ „ „ „

A polg. isk. leányokat *dr. Goldberger Andor* vallásstanár tanította.

Az el. fiu- és leányokat *Kondor Ignác* és *Weisz H.* tanítók tanították.

Kelt Budapesten, 1912. május végén, a budapesti ág. hitv. ev. testvéregyházak képviselőtestületének megbízásából :

a testület nevében

MIKOLIK KÁLMÁN

hely. igazgató.

A jövő tanévre vonatkozó értesítés.

1. Az 1912—1913-iki tanév **szeptember 2-án** kezdődik, a rendes oktatás kedden, szept. 5-én d. e. 8 órakor.

2. Beiratások lesznek június 17., 18. és szeptember 2., 3. és 4-én. Június 17-én és szeptember 2-án 8—12 óráig csakis protestáns növendékeket irunk be; június 18-án és szeptember 3. és 4-én d. e. 8—12 óráig pedig azon más felekezetű növendékeket elsősorban, kik már a lefolyt tanévben is intézetünkbe jártak.

3. Nem protestáns növendékeket, akik eddig még nem voltak ezen intézet növendékei, csak akkor vehetünk föl, ha a hely megengedi.

4. Kérjük a t. szülőket, hogy gyermekeiknek születési évét és napját a beiratásnál születési okmánnyal, a **történet himlő-beoltást** pedig orvosi bizonyítvánnyal igazolják és a **beiratási napokat és órákat pontosan betartsák**; mert a meghatározott számon túl senki sem vétetik fel az egyes osztályokba, még akkor sem, ha a megelőző évben is már tanítványunk lett volna.

5. Testvéregyházaink képviselő-testülete az 1906. évi május hó 21-én tartott ülés jegyzőkönyvének 56. pontja szerint az elemi és polgári iskolában felvehető tanítványok maximális számát osztályonként 60-ban állapította meg.

Egyúttal kimondta a képviselő-testület, hogy az elemi osztályokban a tandíjak a régiek maradnak u. m. az ág. evangélikusok fizetnek: 28 koronát, a reformátusok és nem cselekvényes egyháztagok: 40 koronát, a más felekezetűek: 80 koronát.

A polgári iskolában azonban a következő tandíjak fizetendők: minden növendék fizet 10 korona beiratási díjat,

az ág. hitv. evang. növendékek fizetnek: évi 60 korona; a református növendékek évi 70 korona és a más vallásúak 160 korona tandíjat.

6. Pót-, felvételi- és magánvizsgákat, előleges bejelentés után, szeptember első hetében tartunk.

Felvételi vizsgát azon tanulóktól is követelünk, akik a folyó tanévben netalán a rendes vizsga előtt bármily okból kimaradtak.

7. A rendes tanítás kezdetén minden beírt növendék okvetlenül tartozik osztályában megjelenni; aki szeptember 10-éig sem jelent meg, azt kilépettnek tekintjük és helyét más jelentkezővel töltjük be.

8. Miután az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-a értelmében a *szülői háznál tanult növendékek is kötelesek valamely nyilvános tanintézetnél évenként vizsgát tenni*, a nálunk magánvizsgára jelentkező tanulókat csak azon esetben fogjuk valamely felsőbb osztály tantárgyaiból megvizsgálni, ha a megelőző osztályról hivatalos *jellegű bizonyítványt* felmutatnak. Az ily vizsgákért az elemi iskolában a gyülekezet pénztárába 12 kor. fizetendő; azonkívül elemi iskolai tanuló magánvizsgájának díja 20 kor.

A polgári iskolában a magánvizsgának díja 50 kor., összevont vizsgálat után 80 kor., ezenkívül pedig az egyházi pénztárba — beiratás címén — fizetendő egyszerű vizsgálat után 20 kor., összevont vizsgálat után 40 kor. Az egyházi pénztárba fizetendő 20 koronát, illetőleg 40 koronát a testvéregyházak képviselőtestülete szegénysorsú ág. hitv. ev. vizsgázóknak részben vagy teljesen elengedi, ha azt folyamodványban a testvéregyházak képviselőtestületétől kérelmezik.

9. Minden növendék köteles a beiratás alkalmával az első félévi tandíjat lefizetni, a polg. iskolaiak a beiratási díjat is.

10. A fizetésre egyáltalán képtelen *evang. szülők* a gyermekeik után járó tandíj lefizetése alól felmentethetnek vagy annak felét fizetik, ha a szegénységi bizonyítványukat a népiskola igazgatója által a nt. iskolabizottság elé terjesztetik. *Ily folyamodványok minden évben újólal benyújtandók.* A polg. isk. növendékek azonban a 10 kor. beiratási díjat megfizetni tartoznak.

Miután az ág. hitv. **ev. főgimnázium I. osztályába** való felvételnél a mi IV. elemi osztályunkat jó eredménnyel végzett fiuk elsőbbségben részesülnek, különösen figyelmeztetjük a tisztelt szülőket, ha **fiaikat jövő évre a fasori gimnáziumunkba akarják járatni**, hogy az illető fiukat még **a tanév befejeztével, azaz: június hó 27-én** a főgimnázium igazgatójánál beirassák és akkor a szükséges iratokat, a) a *születési okmányt*, b) a IV. elemi osztályról szóló iskolai és c) a szabályos himlőoltási bizonyítványt okvetlenül magukkal vigyék, mert csak ezen feltételek *pontos* betartásával számíthatnak *biztos* felvételre.

Kelt Budapesten, a bp. deáktéri ág. hitv. ev. testvéregyházak képviselő-testületének megbízásából

1912. évi június hó 15-én

a tanító-testület nevében:

Mikolík Kálmán,
helyettes igazgató.

